

Ostanki češnjevega vrta

Zdenko Kodrič

© Zdenko Kodrič
november 2005

Osebe

Georg Macu
Lila Macu
Primož Trinker
David Nit
Ana Nit
Koni Brajdič
Deklica
Adrian Čelo
Greta Čelo
Zbor krajanov

Velik prostor: na zadnji steni prizorišča so karoserije uničenih avtomobilov, dvigalo, avtomobilski deli tudi na levi, na desni star avtodom brez koles, kovinski kovček za orodje, miza in otroško kolo. Del prostora razpolavljata žičnata ograja in laserski steber, na katerem se – kot reklama – izpisuje besedilo UNIVERZITETNO MESTO – MESTO VINA IN CVETJA – AVTO MAMA & HČI S. P. TEZNO ...

1. Z dvigalom, ki spušča na prizorišče razbito avtomobilsko karoserijo, upravlja KONI. Ko spusti karoserijo na tla, si z rokavico obriše čelo, zapre kovinski kovček z orodjem in ga z nogo počasi potiska proti avtodomu. Pred njim sedi DEKLICA, stara pet ali šest let, skodrana in umazana črnolaska z mapo na kolenih. KONI dvigne kovček in ga postavi na mizo.

KONI: Pridi, punčka! Vsega imam dovolj! Alo, greva noter! A ni čudno, danes nobenega moškega ni blizu! Kaj praviš? Da ne bojo prišli? Bojo, bojo. Vsak dan pridejo. Mislijo, da jih tu nihče ne vidi, nihče ne sliši. Pridi, daj mi roko, greva noter! Vstopita v avtodom. Punčka dviga roko proti dvigalu.

KONI: Ne boj se, punčka! Izključen je.

2. Čez karoserije in žičnato ograjo visijo glave, mlahave glave stark in starcev – zbor krajanov. Njihovi glasovi so posneti, slišni pa v zvočnikih. Tuintam kak transparent in zastava.

VODJA: Jo vidite, jo vidite, nesnago? Skoraj golo!
In z bolanim frocom! Ošpice ima in tetanus in tifus!
In kako hudičevo je črn in bel in ima platfus.

ZBOR KRAJANOV: Vidimo! In slišimo tudi! A ne bi ti – naš vodja si –
o njej bolj direktno. Ukaži: taka ženska mora proč!

VODJA: Ne, ne! Počasi, po ovinkih se tudi daleč pride!

ZBOR KRAJANOV: Po ovinkih? Od kdaj nova taktika?
Poslušaj, kdo med nami lahko mirno reče:
»Vsega imam dovolj!« No, kdo, prosim?
In kdo na tak način vlači naše hčere?
Od nas nihče! Ker nismo od tam in brez vere,
brez toplega doma in belega kruha.
Nihče ne ve, kaj se tu dogaja?
Da je Tezno težka štala!
Vsaka ženska – šepava ali lepa –
lahko tu ukazuje brez naše volje.
Manj pravic imamo kot ona, ki ni od tu!
Črnooka! In kosmata! To ni déjà vu!

VODJA: Jo vidite, jo vidite, prasico grdo?

ZBOR KRAJANOV: Pa pravimo ti! Direktno je treba!
Ubija nas s tem odpadnim oljem, plehom in truščem!

Brez uporabnega dovoljenja in tehničnega pregleda!
Pregnali jo bomo in pustili pod tistim napuščem!
Ja, ko se začne brezbožna in pijana
golazen izdajati za oporečnike sistema,
se pri nas ugnezdijo slabe dejavnosti:
kapitalizem in kurbirstvo, indijski čaj in konoplja.
Večino oporečniških operacij usmerja skupina
akademikov, med katerimi so daleč najboljši
najslabši. Oni vodijo kurbirsko mrežo.
Kurbirji, ki delajo pod krinko inštituta,
novačijo kandidate. Mogoče tudi naše sinove,
ki se jim zdijo primerni za to hudičevo delo.
Kurbarija se je začela z ustanovitvijo tega odpada.
To podjetje je primer najhujše državne korupcije.
Ne bomo dovolili, da pred našimi nosovi
gnijejo smeti in kosti. Tu ne bo smetišča!
Tu bo zagorel kres! In tam še eden!

VODJA: Ne premaknemo se od tu, dokler ne pride ... Alojz Zmeden!

ZBOR KRAJANOV: Tu ne bo smetišča! Tu ne bo smetišča!

Tu ne bo dvigal! Tu ne bo dvigal!

3. Pride GEORG MACU, ki zaskrbljeno tipka na mobilni telefon, za njim nasmejani DAVID NIT.

DAVID NIT: Si jih videl? Kaj hočejo?

GEORG MACU: Pojma nimam.

DAVID NIT: Na, nisem je mogel popraviti!

GEORG MACU: Kaj? Ne slišim te ...

DAVID NIT: Nisem je mogel popraviti, pravim. Na!

DAVID NIT vrže pištolo. GEORG MACU jo komaj ujame.

GEORG MACU: Kaj je narobe?

DAVID NIT: Staro železo, Georg! Kar tu jo pusti.

GEORG MACU: Si nor? Prvovrstna antikviteta! Prejšnje stoletje!

DAVID NIT: Gravure si videl? Kdo bi si mislil!

GEORG MACU: Zadrži zase!

DAVID NIT: A bova zdaj kar sama?

GEORG MACU: Tako ne bom več delal! Če skupina akademikov dela v inštitutu za železarstvo, mora vladati železna disciplina! Niti enega izgovora ne bom več sprejel, razumeš! Vsega imam čez glavo!

DAVID NIT: A to meni trobiš?

GEORG MACU: Ti si predlagal ime!

DAVID NIT: To ne bo držalo. Podtaknil ga je Primož. Zanj seveda ne velja železna disciplina. Kdo zamuja? Jaz?

GEORG MACU: Nehaj! Halo! Halo! Ne slišim te! Kaj? Kje si?

DAVID NIT: Kdo zamuja, sem vprašal.

GEORG MACU: On, kdo pa! A ti veš, zakaj smo se tu zmenili?

DAVID NIT: Ne. Starega avta še nikoli nisem kupoval. Primoževa zamisel. Jaz sem zadolžen za oskrbovanje z živim materialom!

GEORG MACU: Jaz sem predlagal ...

DAVID NIT: Na njegovo pobudo.

GEORG MACU: Tu nas nihče ne bo opazil.

DAVID NIT: Nihče? Georg, kdo je tip, ki opreza za nama?

GEORG MACU: Očala si kupi! Primož prihaja. Sem ga le priklical - idiota!
Prihiti PRIMOŽ TRINKER.

PRIMOŽ TRINKER: Promet je gost kot megla, komaj sem vaju našel.

GEORG MACU: Kaj nama boš povedal? David je na trnih.

PRIMOŽ TRINKER: Mogoče nič presenetljivega. Nekaj sem izvedel - in ker imajo pri nas stene ušesa - sem rekel, Georg, najdi kak neumen prostor za nujen sestanek. Izvedel sem ...

GEORG MACU: Si dobro premislil?

PRIMOŽ TRINKER: Sem. Nihče ne bo posumil, da karkoli vem.

GEORG MACU: Dobro. Povej!

PRIMOŽ TRINKER: David, napni ušesa!

GEORG MACU: Bolje bi bilo, če si jih zamaši. Poznaš ga ...

DAVID NIT: Če ti ni kaj prav, lahko grem.

PRIMOŽ TRINKER: Daj mir! Poslušaj! Izvedel sem, da imamo v inštitutu izdajalca.

GEORG MACU: Špiclje smo imeli in jih bomo vedno imeli.

PRIMOŽ TRINKER: Lahko povem do konca? Vaju ne zanima, kdo je špicelj? Železarski inštitut, ki ga vodiš, spoštovani kolega Macu, je rešeto: iz vseh lukenj odtekaajo pomembne informacije, najpomembnejše, tudi zadnje o Ani.

DAVID NIT: O Ani, nemogoče!

PRIMOŽ TRINKER: Ana je ... Ana lahko sesuje inštitut ...

GEORG MACU: Počasi, Trinker! Izbiraj besede! Vodja inštituta sem in ne moreš kar tako brezveze otresati gobca!

PRIMOŽ TRINKER: Lahko! Ti si rekel, da nikomur ne boš dovolil šariti po inštitutu! Poslušaj, če že hodiš miže skoz življenje, ne delaj tega s pričami!

GEORG MACU: S kakšnimi pričami?

PRIMOŽ TRINKER: Dobro veš!

DAVID NIT: Nemogoča sta. Povejta, kaj bi rada, drugače bom odšel!

PRIMOŽ TRINKER: Inštitut izgublja tla pod nogami, če zdaj ustavimo projekt, bomo najmanj pet let brez državne podpore. Vsi nimamo zlatega padala. Kdo se tamle skriva, a ga vidita? Kdo je? David, poglej naokrog!

DAVID NIT: Nikogar ni!

GEORG MACU: Končaj!

PRIMOŽ TRINKER: Ne morem. Kdo je tam? Jo kdo pozna?

GEORG MACU: Jaz. Lastnica. Stare avte prodaja.

PRIMOŽ TRINKER: Ni premlada za tak umazan posel?

DAVID NIT: Kot moja punca ...

Na vratih avtodoma KONI, pograbi kovček in se jim približa. Z njo je DEKLICA z risalno mapo.

GEORG MACU: Smo lahko za trenutek sami?

KONI: Lahko. A kupujete? Dizli so dragi, ker je gorivo poceni! Tamle je avto za vas! *Spusti kovček. Potegnite ga ven!*

DAVID NIT: Georg, ne bomo sami?

KONI: Boste, boste. Mislila sem ... V stanovanju bom. Zase. Le kaj bi radi? Na moji zemlji so, jaz pa tu zadnja luknja na ... *Deklici. Pridi, alo, pridi, mamica te ne bo čakala!*

KONI in DEKLICA vstopita v avtodom. Preden vstopita, punčki iz risalne mape izpade nekaj listov. Hoče jih pobrati, KONI jo vleče. GEORG MACU, PRIMOŽ TRINKER in DAVID NIT se z orodjem iz kovčka lotijo starega avta.

PRIMOŽ TRINKER: A smo zdaj končno sami? Poslušajta ... Kdo je spet tam? Pa to ni res! To je tvoje maslo. Kdo je?

GEORG MACU: Mogoče je Lila, ne vem, ne vidim, David, poglej!

4. Pride GRETA ČELO. V eni roki jabolko, z drugo, s katere visi torbica, maha s svežnjem listov.

GEORG MACU: Iščete koga? Ne razumem? Gospodično Koni? Tamle je, močno potrkajte! Kaj vam je? Nič? Tam je, na tista vrata tok-tok. Odprla bo.

PRIMOŽ TRINKER: S polnimi usti se tu ne govori!

GEORG MACU: Kaj bi radi?

GRETA ČELO zamahne z roko in vstopi v avtodom. Trojica potisne razbit avto v ospredje.

PRIMOŽ TRINKER: Kdo še lahko pride? Če je voda fuč, bo kmalu tu vodovodar, in če je Koni, gospodični Koni crknila elektrika, bo kmalu tu poln kombi električarjev in potem pride še davkarija, policija ...

GEORG MACU: Ne pretiravaj! Povej, kaj bi rad!

DAVID NIT: A nismo preveč domači na tem dvorišču?

PRIMOŽ TRINKER: Izvedeti moramo, kdo izdaja. Naš inštitut ni muha enodnevnica in projekt, s katerim se ukvarjamo, ni avtoodpad, s katerega lahko po mili volji odvažáš avte. Še tale Koni razlikuje avto od avta, mi pa naš projekt razumemo kot tržnico, kot jabolko, ki ga nekdo mimogrede sune s police, olup in poje.

GEORG MACU: Spet pretiravaš. Če od nas pričakuješ pomoč, bodi jasen, natančen in konkreten. Najprej povej, o katerem projektu govoriš! Potem povej, zakaj govoriš o projektu in tržnici hkrati?

PRIMOŽ TRINKER: Komplikator si in komplikator boš ostal pa če se svet podre ... Kaj bi rad povedal? Nekdo med nami povzroča težko sranje. Nekdo od kolegov izdaja inštitutovo skrivnost in še denar nam čudežno izginja. Financerji nas bodo zapustili ali pa postavili ceno, ki bo vsakogar od nas prisilila, da se bo začel končno drugače obnašati. Projekt gre h koncu, Georg, dobro veš, s čim se ta trenutek ukvarjamo! In to še ni vse! Ne iščem samo izdajalca, še druge načrte imam ...

GEORG MACU: Počakaj! Lepo po vrsti! S čim se že ukvarjamo? Aja, saj res, kje pa je? David, kje je Ana?

PRIMOŽ TRINKER: A jo naj iz klobuka potegnem? Naročil sem ji, naj pride. Če se kaj zgodi, naj ve.

DAVID NIT: Naročil?

PRIMOŽ TRINKER: Prosil!

GEORG MACU: Kakšne načrte še imaš?

PRIMOŽ TRINKER: O tem pozneje. Pravočasno boš obveščen. David, kdo je nazadnje obiskal naš inštitut?

DAVID NIT: Včeraj glavni inšpektor, pred dvema dnevoma je k nam želel priti novinar, njegovega imena si nisem zapomnil. Ni bil nadležen ...

PRIMOŽ TRINKER: Kdo še?

DAVID NIT: Moja žena. Zvečer me je obiskala.

PRIMOŽ TRINKER: Si ji povedal, da tujcem in sorodnikom prepovedujemo prihode v inštitut?

DAVID NIT: Sem.

GEORG MACU: Lahko preverimo.

5. Krajanj skandirajo. Dvignejo transparente in zastave.

ZBOR KRAJANOV: Tu ne bo smetišča! Tu ne bo smetišča!

Naj pridejo lovci na skalpe!

Da ustavijo privatne savske in dravske turbine!

Naj voda splakne umazane spletke!

Da bo lahko naš sindikat mlel čisto zrnje.

Naj spet razprostremo železno zaveso?

Kje so naši voditelji? Reformirajo, rajo pa prezirajo!

Tudi brez njih bomo pregnali smrad, zdrobili te kosti!

VODJA: Vidite, tisti avto je njen! Blaten in razbit!

Kdor ga vozi, je bandit!

ZBOR KRAJANOV: V tisti kovček ga bomo zložili,

kovček pa poslali v drugo obrt, v smrt druge obrti!

Vse, kar izvira iz nečistosti, je greh.

In smetišče je največji. Se kdo tega zaveda?

Tu stojimo, vsi mislijo, da zaman.

Ne, stali bomo do konca. Magari ko goveda!

To smetišče mora stran! Ne bomo si umazali rok!

Ne, ne! Življenje po meri: voda, nafta in smeti!

VODJA: Napovejmo boj proti smetem in smetarjem!

ZBOR KRAJANOV: Slava kulinariki! Ko kovček prispe na naslov,

odide odrešitev. Čas bo zacelil naše rane.

Na štrik jih dajmo preden jih razdrapa znanost!

In ne skrbite za jutri, norosti so bile že včeraj.

A je na poti? A je poklical? Pride?

Mora priti sem. Videl bo, kako se vogali pleskajo!

6. Prideta ANA NIT in LILA MACU. Prva umirjena, otožna, na njenih prsih arabski locnasti križ, druga nekoliko naduta in debela.

DAVID NIT: Ana! Ana! Tukaj smo!

ANA NIT: Dober dan! Čao, David! Čuden kraj za sestanek, kajneda! Komaj hodim, če ne bi bilo Lile ...

LILA MACU: Koliko časa boš še prenašala to bulo na sebi?

ANA NIT: Ne vem. Bojim se ...

LILA MACU: Georg, malico sem ti mimogrede prinesla!

GEORG MACU: Nisem lačen ...

DAVID NIT: Ana, mojega šefa zanima, če sem ti sinoči povedal ...

ANA NIT: Nenapovedana ne bom več prihajala v inštitut.

PRIMOŽ TRINKER: Ana sploh ne bi smela blizu! Njeni obiski kažejo na anarhijo ...

DAVID NIT: Pretiravaš! Vem, kam meriš, ampak motiš se, Ana ne izdaja in nikomur ni vaba. Še nekaj naj ti povem: Ana ne bo dobila pravega otroka in midva si tega otroka ne želiva!

GEORG MACU: O tem tu ne bomo govorili. Če se ne motim, iščemo izdajalca.

DAVID NIT: Prav o tem! Kajti: to, kar smo naredili z Ano, spada sem, na odpad starega železa. Ti je jasno?

ANA NIT: David!

DAVID NIT: Raziskovanje vas je zaneslo. Projekt ne pomeni geta. Naš program o izboljšanju dednih lastnosti potomcev nam ne daje pravice, da se gremo posebnih vzgojiteljev in posebnih programov usposabljanja. To da živim – ne živim, ampak zarodkom – dodajamo hormone in spreminjamo gene, je daleč od naše etike. Dajte no, kje ste videli, da je pridobivanje teže in višine mojemu potomcu glavna skrb na tem svetu! Ne dovolim, da kdorkoli ignorira moj akademski naziv.

LILA MACU: Misliš, da se tvoji starši niso predajali sladki fantaziji o tem, kaj bo nastalo iz tebe?

DAVID NIT: To je nekaj drugega, Lila. Oddaljujemo se od etičnih načel, ti staršem daješ točno določeno predstavo o neki stvari, otrokom vnaprej določamo nadnaravno stanje in jim dajemo nadnaravne lastnosti. Dokler gledam na svoje delo kot človek, zarodka ne vidim kot stvar, ki se popravlja v laboratoriju. Ko pa izgubim oblast nad seboj, ko nisem več zdravnik samemu sebi, je vsega konec, potem je tu neskončno število istih otrok in ...

ANA NIT: David, to je najin otrok!

PRIMOŽ TRINKER: Kolegi, zdaj lahko mirno ugotovite, kdo izdaja inštitutske skrivnosti ... On – navaden zdravnik splošne prakse – bo ustavil projekt? Poudariti moram: državni projekt! A ni maloprej ta poštenjak govoril, da je zadolžen za oskrbovanje z živim materialom.

DAVID NIT: Če bi trobil naokrog naše skrivnosti, ne bi prišel sem.

PRIMOŽ TRINKER: Ampak ti si znan lisjak.

DAVID NIT: Ja, ko se borim za plačo, ko izbiram delovno mesto, ko predlagam projekte, od katerih imam koristi, in ko gledam za ženskami, ne rečem. Oprosti, Ana!

GEORG MACU: Ti imaš včasih zamašena ušesa in otekel jezik. Kaj si zinil novinarju, ki je ovohaval inštitut?

DAVID NIT: Nič! Nagnal sem ga. In žal mi je, da sem ga. Povabiti bi ga moral noter in mu pokazati noseče ženske.

ANA NIT: Nehaj, David, lepo te prosim, otrok je najin, razumeš, ne sprenevedaj se! Slabo mi je od tega ... In še žejna sem!

LILA MACU: Ana, sedi v to kripo, po vodo grem. Kako je ime tisti punc, ki kar naprej opreza skoz okno?

GEORG MACU: Kaj me gledaš? Kako naj vem!

LILA MACU odide. Ostali sedejo v razbit avto.

ANA NIT: Za drugimi ženskami gledaš! Kako moreš! David, komaj sva se poročila!

PRIMOŽ TRINKER: A sploh veš, katera mu je všeč?

DAVID NIT: Ne izzivaj! Lepo te prosim, najprej izdajaš, potem tale zajebancija, grem, kar sami si najdete izdajalca ...

PRIMOŽ TRINKER: Saj smo ga že!

GEORG MACU: Počakaj, David! Preden najdemo tega - Primoževega izdajalca - moramo nekaj vedeti: zasebnost smo pustili pred vrati odpada. Ti včasih izgubiš orientacijo, želiš biti v središču pozornosti ... Ne pozabi, ne maram trpečih in ne tistih, ki silijo v ospredje!

PRIMOŽ TRINKER: Georg, vsako stvar popreprostiš, ne dovoliš mi, da končam. Poslušaj tole! Anina prijateljica pride na obisk in jo poboža po trebuhu: »Tole notri pa je dosežek znanosti in vrhunskih strokovnjakov in tole tu notri bo nekdanj več kot mama in ata, dedek in babica!« A si predstavljaš, kaj je tista klinčeva baba rekla Ani?

DAVID NIT: Kaj! Kaj je zdaj to, Ana? Katera klinčeva baba?

ANA NIT: Ne kličita jo klinčeva! Ugledna časnikarka je, da boš vedel! Prihaja, ko te ni doma. Moja sošolka. Po naključju sva se srečali, povabila sem jo domov, mogoče sem ji jaz res kaj rekla. Ne spomnim se.

GEORG MACU: Mogoče je ugibala. Njena sošolka je, pozna jo in ve, kje dela, in najbrž tudi ve, da sta Ana in David doktorja ... Primož, zakaj pa ti to veš?

DAVID NIT: Ana mu je izblebetala!

ANA NIT: Povedati sem mu morala, da bi naju zavarovala, razumeš ...

Pride LILA MACU s steklenico vode. Z nasmehom.

LILA MACU: Popij! A si v redu?

ANA NIT: Hvala. V redu sem.

GEORG MACU: Zavarovala? Ne razumem!

DAVID NIT: Jaz sem predlagal, da nekomu pove. Najprej sem pomislil, da jo je kdo poslal, da gre za notranjo kontrolo, ne vem, mislila sva ...

PRIMOŽ TRINKER: Je zdaj jasno, zakaj smo se sestali?

GEORG MACU: Meni ni!

LILA MACU: Dobro zgledaš!

ANA NIT: Sladka si. Ko pomirjaš, se malo zlažeš, kajneda!

LILA MACU: O, daj Ana, ne bodi zajedljiva.

PRIMOŽ TRINKER: Ali novinarka ve več kot mi?

ANA NIT: Ne.

DAVID NIT: Rekla si, da ve. Kaj? Naj jaz povem?

ANA NIT: Rekla je, ne vem ... Vprašala me je: »Še vedno verjameš, da se svet začne s postopkom združitve jajčne celice in semenčice zunaj materinega telesa? Ali res misliš, da je razmnoževanje z zdravniško pomočjo podobno nakupom v supermarketih? In otrok, ki ga nosiš, ni tvoj niti Davidov. Tvoj otrok je raziskovalna pomota, da boš vedela,« je še bleknila!

LILA MACU: Ve, kaj je morala in poštenost!

GEORG MACU: Nehaj klobasat. Prideš, zavoziš, odideš in potem nas pustiš v prepričanju, da je vse, kar govoriš, res.

LILA MACU: Saj je!

DAVID NIT: A sem lahko nesramen?

PRIMOŽ TRINKER: Ti si vedno tak. Kaj je?

DAVID NIT: Kdo bi lahko bil izdajalec po tem, kar smo pravkar slišali?

LILA MACU: Kaj smo slišali?

GEORG MACU: Lila, že ves čas sumim, da naokrog trosiš letake z mojimi dosežki.

LILA MACU: Ne bodi otročji. Kdo je prvi v inštitutu? Ti? Daleč od tega, ti si samo šef. In blefer!

ANA NIT: To je res, Georg!

LILA MACU: Utihni! Kaj pa ti veš, kdo je on!

ANA NIT: Marsikaj vem, še sanja se vam ne, kaj vem o njem!

DAVID NIT: A res?

LILA MACU: David, ne sprenevedaj se. Georg marsikaj ve.

GEORG MACU: Nehaj, lepo te prosim, spravi se proč, zaupne pogovore imamo, Ana ...

ANA NIT: Ostala bom. Ne bom dovolila, da se otroku kaj zgodi.

PRIMOŽ TRINKER: To je totalna ignoranca našega projekta. Te umazanije sem se najbolj bal. Eni vedno preHITEVATE, drugi vedno zamujate. Izdajalci pa mimo nas naravnost v inštitutovo srce. Klinc pa taka zavest!

ANA NIT: Če si čist, bo njihova umazanija tvoja prednost.

DAVID NIT: Ana, nihče ni čist. Kako naj bom čist, če delam s takimi idioti!

ANA NIT: S kom si? Na čigavi strani sploh si? A imaš kaj z Lilo, mogoče s katero drugo, mogoče s Primožem?

DAVID NIT: Z njim nimam nič, sam s sabo imam neumne zveze.

PRIMOŽ TRINKER: Ana, ne vtikaj se in ne nakladaj!

ANA NIT: O, Primož, še včeraj velikodušen in ljubezniv, danes pa neveden in pošten in - poglej, roke! Trepetajo kot takrat, ko se me dotikajo. Premolk. Kaj me tako gledate! Primož se me dotika. Dovolim mu, vsi mu dovolite ...

DAVID NIT: Nekam zgovorna si postala! Kaj naj zdaj rečem? Najprej izdajalec, zdaj prevaran, na koncu morilec. Dovolj vas imam! In ti, Ana - svinjsko se obnašaš!

Trojica se skobaca iz avta, DAVID NIT se umakne, GEORG MACU brčne v zaboj z orodjem, raztrese orodje.

LILA MACU: Previdno! Noseča je ...

ANA NIT: Noseča sem - pa kaj! Ti ne boš nikoli več!

PRIMOŽ TRINKER: Ste ga videli: rep med noge, ja, to je najlažje.

LILA MACU: Pokvarjen si, Primož! Smo tu zaradi te scene? Povožil si mu življenje.

GEORG MACU: Drugič malo razmisli. Upam, da si opazil, da se je pravkar nekaj premaknilo?

PRIMOŽ TRINKER: Georg, mogoče bom zapustil inštitut in z Ano ustanovil podružnico. Mene še vedno zanima prihodnost človeške narave. Tebe pa bi utegnili zanimati, da se je mogoče tudi kdo dotikal tvoje žene.

GEORG MACU: Podružnico? Kakšno podružnico?

PRIMOŽ TRINKER: Inštitut je v slepi ulici, nismo več perspektivni. Georg, inštitut si prepustil Lili, ona pa ni znanstvenica, nora je na ugled in denar. Človek ne more biti hkrati vojak in duhovnik.

ANA NIT: Kaj ti je, Primož?

PRIMOŽ TRINKER: Jaz z Ano, res, jaz z njo ...

ANA NIT: Ne morem te več poslušati, razumeš, grozno se obnašaš!

PRIMOŽ TRINKER: Vem, Ana. Zato sem te povabil sem, sem spadaš in na tem klinčevem odpadu sem ti to želel povedati. In to še ni vse! Ana bo tukaj rodila, na tem klinčevem odpadu bo rodila, da si bo zapomnila!

Približa se DAVID NIT.

DAVID NIT: Motiš se, ne bo tu rodila! Niti tam, kjer ona misli, da bo. Ana, pridi, greva! Tega odpada si ne zaslužiš! Primož, nisi rekel, da iščeš izdajalca? Med kolegi ga iščeš? Sem si nas zvlekel zato, da nam poveš: »Ana bo rodila na odpadu!« Čisto nor si! Ne veš, kaj govoriš? Če dobro preudarim, naju tu nihče več ne potrebuje, pridi, greva!

ANA NIT: Nikamor ne grem. Ne bom še rodila, mogoče jutri, drugi teden. Kaj te briga, kdaj!

DAVID NIT: Če ne greš, grem sam, ne bom te prosil! Tako zanemarjen je ta kraj ... *Odide.*

GEORG MACU: Ta avto je zanič, ne bom ga vzel.

PRIMOŽ TRINKER: Če imaš denar, ga dober mehanik popravi, avto je iz koristen, še častil ga boš nekoč.

GEORG MACU: Poznaš mehanika?

PRIMOŽ TRINKER: Čez cesto je delavnica. Te zanima?

GEORG MACU prikima.

PRIMOŽ TRINKER: Za kolege dela zastonj. Če mu bova izkazala nekaj naklonjenosti, se bomo lahko sestajali tudi pri njem.

Odideta. KONI in DEKLICA na vratih avtodoma.

KONI: A ste še žejni? Ste v redu? In čedni ste s tem trebuhom ...

ANA NIT: Na njem imam tatu: šopek vrtnic s trnjem!

KONI: Kje so ostali? Kje je stari?

ANA NIT: Stari?

ANA NIT in LILA MACU se spogledata.

KONI: Ja, Georg! Rekel je, da se bo oglasil, da ima nekaj zame. Spet mi je ušel! Alo, pridita noter! Moj dom je resda stara škatla, ampak v njej je več mehkih blazin kot hrapavega kartona.

V avtodom vstopita ANA NIT in LILA MACU.

LILA MACU: Kje je punčka?

KONI: Igrat se je šla ...

LILA MACU: A vi nas poznate?

KONI: Vseh še ne. Starejši in tisti svetlolasec sta moji stalni stranki. Tudi mlajši prihaja, ampak njemu še nisem šlogala. Vaju vidim prvič.

ANA NIT: Ana. Davidova žena sem. Nisem več ...

KONI: Georg mi prinaša darila, včasih pripelje kakega norega kupca. Tistega svetlolasca je pripeljal pred nekaj meseci, mlajšega prejšnji teden. Tu se sestajajo in kar naprej se prepirajo.

LILA MACU: Georg vam prinaša darila? Zakaj pa?

Premolk.

ANA NIT: A ne bi šle, vroče je tukaj ...

KONI: Lahko odprem okno! A skuham čaj? Kdo bo čaj?

LILA MACU: Jaz.

KONI: Za vse bom skuhala. Ne bo škodil. Kdaj pride na svet?

ANA NIT: Kmalu.

KONI: Ta otrok bo lep. Ko je ljubezen vmes, so otroci kot ... Ne vem ... Biseri so.

ANA NIT: Nikoli se ne morem zaljubiti. Ko že mislim, da sem našla pravega, pride druga misel in ukaže, ta ni zate. Zakaj ne najdem trajne zveze? Mogoče mi je David s potovanja po Egiptu zato prinesel ta križ – vir življenja, ljubezni in sreče?

KONI: Mene ljubezen poišče ne da bi vedela, kdaj. Avtoodpad je videti kot sirotišnica: nekaj manjvrednega je in zato imajo moški do mene toliko pomilovanja, mogoče celo mislijo: »Glej, a ni škoda punce, jaz ji bom pomagal, da se spravi s tega mastnega pleha.« Potem mi nekateri to povejo, nekateri s tako lepimi besedami, da nasedem. Ampak na koncu vedno ugotovim, da v prikolico niso vstopili zaradi svojih čustev in pomoči, na posteljo me položijo zato, da potem olajšani odidejo. Prasci! Nekateri se vračajo ...

LILA MACU: Kot Georg, kaj? Z darili. Katastrofa! A plačuje tudi?

KONI: To ni za gospodično Koni.

LILA MACU: Trpite, gospodična Koni?

KONI: Moj poklic ne dopušča trpljenja ne sreče. Videti sem res nenehno vznemirjena, ampak vznemirjenost ni človeška, jaz nosim v sebi ...

LILA MACU: Vem, kaj nosite v sebi. Ponos, prekleti ciganski ponos, ki ga ostale ženske nimamo. Svojega moža ljubim, zanj bi napravila zadnji korak v življenju, zadnjo kapljo vode bi mu dala na ustnice, zadnji poljub, zadnjo kapljo krvi v žilo. Ampak vse to brez ponosa! Z njim sem tako topla, da uživam od toplote. Marsikaj mi vrača, daje mi upanje, verjamem njegovim besedam, on verjame vsaki moji besedi, diha kot eno, v postelji sva neverjetno močna, preden zaspiva se drživa za roke, on moje nikoli ne izpusti, ampak to ni to, nekaj nama manjka. Ponos.

KONI: Vidva se ne ljubita. Karte govorijo ...

ANA NIT: Jaz pa sem zaljubljena.

KONI: Zaradi otroka bosta še bolj.

ANA NIT: Bojim se, da naju bo otrok razdružil. *Se igra s križem.*

KONI: Tisti blondinec, Primož, mi je povedal ... Kam sem dala sladkor?

LILA MACU: Brez sladkorja! Kaj ti je povedal?

KONI: Nič. Pozabite!

LILA MACU: Čigava je punčka?

KONI: Kako čigava? Moja!

LILA MACU: Kdo je oče?

KONI: Primož mi je povedal, da Georgova žena ni prijazna znanstvenica.

LILA MACU: Ja? Še več: slaba znanstvenica je!

KONI: Zanič! Nora na ugled in denar, je rekel.

LILA MACU: Na moške tudi.

ANA NIT: Vroče je tukaj ...

KONI: Prava kobilica! Ana, čaj! Nekam zadržana si. Zaskrbljena? Kaj ti je?

LILA: Punca, jaz sem malo zaskrbljena! Georgova žena sem ...

KONI: Joj! Skoraj sem polila ... Saj ni nič med nama. Malo me zapeljuje, gospa ... Z darili. Potem mu napovedujem prihodnost. Iz teh kart, gospa!

LILA MACU: A spite z njim?

KONI: Ne.

LILA MACU: Ne? Dajte no, na stegnih vam piše ...

KONI: Res ne, tu uživa, pravi. Kot otrok se počutim ob njem, potem se smejiva in kar naprej si češe svojo sivo bradico. Videti je, kot da bi veselje božal. In lepo govori. Vedeževalsko. A je zdravnik?

LILA MACU: Uživa?

KONI: Zelo.

ANA NIT: Kaj ne bi! Če ima tvoj Georg takšno mlado, potem mora moj David osvajati dojenčka, kajneda.

KONI: Nehajmo o tem! Z Georgom bom prekinila. Bojim se, da bom taka kot on. Jaz bi rada bila kot ti!

ANA NIT: Koni, če bi nosila takega otroka kot jaz ...

LILA MACU: Ana, prosim!

KONI: Naj punca pove do konca!

LILA MACU: Ne bo povedala konca! Njena zgodba ni za tvoja ušesa!

ANA NIT: Bom. Na tvojem dvorišču smo se sestali, da bi poiskali izdajalca ...

LILA MACU: Ana! Lepo te prosim, ne povzročaj še večjih težav!

ANA NIT: Težav, kakih težav? Otrok naju razdvaja. Ne vem, kako bo, ko bo izvedel, kako je nastal? Ne bo več ponosen.

LILA MACU: Boš pač lagala. Ne boš prva ne zadnja.

ANA NIT: Tudi otroku naj lažem?

LILA MACU: Če boš govorila resnico, boš prej ali slej kaznovana. Četudi bo otrok genij, bo bedak.

KONI: Ne razumem vaju ...

LILA MACU: Normalno, da ne razumeš! Z dednimi zasnovami manipuliramo. Z namenom in s točno določenim ciljem. Ker ljubimo znanost. Ker nam je raziskovanje vcepljeno v dušo. Manipulacija je prepričanje brez moralnih predsodkov.

ANA NIT: Ne delaj se pametno, Lila! Resnica o mojem otroku je nekje drugje. Življenje si zavozila do te mere, da ga ne zaznavaš več kot običajni ljudje, kot Koni, na primer. Ona je drugače zaljubljena v moškega kot ti, ona drugače vidi otroka kot ti, ona ima otroka. Pravega! Brez znanosti.

LILA MACU: Misliš, da sem deformirana, ker sem znanstvenica?

KONI: Slaba znanstvenica, oprostite, sami ste rekli ... Nekaj se dogaja: v Ani je otrok – to se vidi – ampak nekaj me zanima, je v Ani tak otrok, ki ga jaz ne bi nosila? Je tak kot v kaki grozljivki? Če je, gremo narazen, v moji hiši bo red!

LILA MACU: Temu praviš hiša?

ANA NIT: Maloprej smo debatirale o ...

LILA MACU: Tvoja skrb okrog otroka je čisto odveč. Nesoglasje zahteva prizanesljivost. Ko sem bila mlada, sem mislila, da lahko probleme rešujem s samoljubeznijo. Pomota! Za ljubezen morata biti dva. Ljubček in ljubica, mož in žena, fant in punca. Telo in telo. Ana, tvoj otrok je mogoče tudi moj, ampak ker ga nosiš ti in ker ga boš na svet spravila

ti, je tvoj. In ne vem, zakaj kar naprej govorim o otroku, ko vem, da imaš sina pod srcem.

KONI: Sina? Čestitam! Nekoč bom imela sina – junaka – ki me bo branil do smrti. Georg mi je rekel ... Oprostite!

LILA MACU: Zanima me, kaj ti je rekel?

KONI: Da bi z mano imel otroke, če bi bil nekdo drug, fantke, take prave iz krvi in mesa, se je režal. Ne moreš, sem rekla, kontracepcijske žrem. Potem je rekel, da jih bo on pojedel in sva se režala. Nočem več imeti otrok. Otrok mora imeti oba – očeta in mamo. Jaz nimam nikogar. Mama je umrla, tu na odpadu, očeta sploh ne poznam ...

LILA MACU: Kdaj prihaja?

KONI: Velikokrat čez dan. Dopoldne.

ANA NIT: Ko gre na malico!

LILA MACU: Že zdavnaj sem mu prepovedala malicati. Kosi in večerja z mano, kaj dela po večerji? Uganita!

KONI: Najlepše se je z moškimi pogovarjati po večerji. Prikolico lepo prezračim, nadišavim, pospravim posodo, od tam ven potegnem široko posteljo, ugasnem luči, prižgem sveče, tip ponavadi pokadi cigareto, popije kozarec vina, jaz se umijem, v posteljo pridem gola, še prej vržem karte in potem, potem pa traja, želim da traja in vztrajam, da traja ... Georg rad posluša moje napovedi o prihodnosti. Včasih zadremlje ... Moškemu naredim vse, da traja – ne do jutra – ampak do naslednjega večera ...

LILA MACU: Potem pride Primož in nadaljuje.

KONI: Ne, Primož nikoli ne pride, ko je tu Georg. Obziren je. Če ne bi bil star in tako rdeč, bi ga vzela v prikolico za stalno in ...

ANA NIT: Tudi David malica. Pripravim mu. Na kosilo pa hodi, vem, pokličeva se. Ti kosiš doma?

LILA MACU: Georg ne prenese restavracij. Po kosilu pohitim domov, skuham, potem se vrnem v inštitut, ob petih kosiva in večerjava skupaj. Tako sva se navadila. Še ko so bili otroci doma ...

KONI: Otroci? Kje so zdaj?

LILA MACU: Delajo. Punci sta v tujini, fant se je izgubil ...

ANA NIT: Izgubil?

LILA MACU: Ja, zame se je izgubil in tudi nočem, da bi ga kdo našel ...

ANA NIT: Žejna sem!

KONI: Kdaj boš rodila?

ANA NIT: Ko popijem ta čaj!

KONI: Kaj?

ANA NIT: Šalim se.

KONI: Ne morem in ne morem se znebiti vprašanja, zakaj ste navalili na moj odpad. Ko se po dvorišču začnejo motati tipi s kravatami, poslu hitro odklenka ...

LILA MACU *odide. Odvihra.*

KONI: A bo hudič?

ANA NIT: Hvala za gostoljubje. Poklicala bom Davida ... Lila, Lila, počakaj me!

KONI pridrži vrata avtodoma. ANA NIT odide.

KONI: Zrak je čist. Alo, pridita ven!

Prikažeta se GRETA ČELO in DEKLICA. Punčka ima v rokah papir in barvice. Sede na posteljo in se zviije v klobčič.

GRETA ČELO: Tu zrak nikoli več ne bo čist. Skoraj sva umrli od vročine. Šokantno! Kriminal ... Ne, ne, to bi bilo preveč preprosto. Znanstvenica se gre nekaj višjega, nedostopnega. Koni, kaj imaš z Georgom?

KONI: Nič. Šloganje. S tem se preživljam, misliš, da bi preživela z odpadom? Daj no mir! Odpad je izguba, plačujem mestno zemljišče, plačat je treba vodo, plin, elektriko, kje je davek od obrti? Če ne bi tebe poslušala, bi vse to imela na črno in nihče ne bi služil na moj račun.

GRETA ČELO: Adrianu bi morala povedati ...

KONI: Samo njemu ne. Totalen nesporazum bo nastal iz tega in na koncu bom jaz glavna.

GRETA ČELO: Nikoli ne govori?

KONI: Misli.

GRETA ČELO: Vedno bolj mu je podobna. Res. Koni, veš, kaj je avtizem?

KONI: Ne. Po kaj si prišla?

GRETA ČELO: Avto kupujem.

KONI: Ne laži! Koga zalezujeta?

GRETA ČELO: Nikogar!

KONI: Ne laži! Ko pride Adrian, bom vse izvedela.

GRETA ČELO: V železarskem inštitutu se nekaj dogaja. Res. Adrian je izvedel. *Premolk.* Kar hudo mi je, ko te vidim v tej prikolic. Zakaj si taka? Zakaj se ne spraviš v normalno življenje?

KONI: V normalno? V kakem življenju pa si ti? Če ne bi imela Adriana, bi se izgubila.

GRETA ČELO: Doštudirala sem brez njegove pomoči.

KONI: Seveda si. Pameti ti res ni mogel vlit v glavo. Kdo pa je plačeval študij, kdo sobo?

GRETA ČELO: Poklicala ga bom. A lahko?

KONI: Pokliči, že dolgo ga nisem videla.

GRETA ČELO: Kje si? Pridi h Koni, nekaj zanimivega boš slišal od naju. Res! Častna. Ne boš verjel, kdo so njeni gostje. Ja, dobro, ne ...

KONI: Pride?

GRETA ČELO: Mislim, da je že pred vrati. Potem boš poklicala svojega ljubčka. Ko pride, ga nevsiljivo potipaj: kaj delajo z Ano, če bi lahko s tabo isto, da si pripravljena na vse, da je odpad zguba. *Premolk.*

KONI: Adrian je zlat, takega moškega prinesejo sanje. Zakaj vaju zanima Georg? Kako si izvedela, da bojo tipi tu?

GRETA ČELO: Ana mi je povedala. Strah jo je. V sebi ima živo bitje. In si lahko misliš, sploh ne ve, kakšno bitje bo, ko bo zunaj? Strašilo? Žival? Curek vode? Oblak dima?

KONI: Greta, to je od filmov, tega nimaš od Adriana.

GRETA ČELO: Ko je Ana razlagala, da v železarskem inštitutu raziskujejo lastnosti jekla in drugih kovin, sem opazila, da tam sploh nimajo jekla, niti železa, še pleha ne. Jeklo je kulisa. V inštitutu distribuirajo bitja po metodah nove evgenike. Res. In njihova življenja niso takšna, kakršna so naša: da je novo začetek, da je začetek rojstvo in da se novo uveljavi zato, ker ima novo tvoje lastnosti. Ko se rodiš, si nov, prideš na novo in s to lastnostjo začneš življenje. Res. Začneš misliti in ...

KONI: Delati, misliš, trdo garati ...

GRETA ČELO: Na novo garati. Vsako rojstvo začne nekaj novega. Anino pa ne bo novo, ne bo delovalo niti delalo.

KONI: Kaj pa?

GRETA ČELO: Ubogalo!

KONI: Vsak otrok najprej uboga! Kaj sploh veš o otrocih?

GRETA ČELO: Bojim se, da preveč. Če sem Ano prav razumela, pravih otrok že v bližnji prihodnosti ne bo več. Po dveh tednih nosečnosti so ji - ne vem, če je to sploh mogoče - spremenili zarodek ...

KONI: Nehaj! To se ne sme!

GRETA ČELO: Zarodek, ki nima živčevja, ni človek, ker je predzarodek, znanstveniki dobijo proste roke in ga poljubno spreminjajo. Res.

KONI: To ni res!

7. Glave zborovalcev zamenjajo položaje in glasove.

ZBOR KRAJANOV: Tu spodaj se nekaj kadi. Težki izpušni plini.
Nekoč smo ustavili reko rdečih avtomobilov.
Takrat je počilo. Težno se je okadilo, led je stalilo.
In stopili smo v vrsto zbor. Čez nekaj dni nam
vodja – tisti brez noge – tiho reče:
obsojeni na tišino boste jedli drobovino!
Težke reve smo bili do zdaj. Brezveze. Zakaj?
VODJA: Ne glejte mene! Pojma nimam! Me ni bilo tu.
ZBOR KRAJANOV: Promet je silno gost. Nasmehniti se moramo:
avtomobilom tu spodaj se je pridružil modri vlak.
Iz njega izstopa sam Bog, ki je tak
kot vodja železarskega inštituta: debel, roža zdrava,
narava šamanska, obraz pa kot dahauska disko zabava.
Novači črnooke – no, tudi bele ženske –
pač take, ki se mu zdijo primerne za matere,
za rojstvo sinov, za bič žvečilne gume.
Oh, ta osteoporoza nas daje dol! Kostni štrlijo v zrak.
Štih v rebra in napačna izbira položaja,
sta kriva nebesnega samomora. O, Bog!
VODJA: Dvignimo se! Mož na moža! Očistimo mize, roke in tla!
Komu se kolca? Komu zvoni? Franc napada, Alojz beži!
Zahtevam tišino! Zahtevam tišino!

8. Potrka po oknu. KONI odpre vrata, vstopi ADRIAN ČELO. DEKLICA steče k njemu, visoko jo dvigne, poljubi, spusti in ji da zavitek čokolade, ki ga vzame iz Gretine torbice. DEKLICA odide h KONI, odvijeta čokolado.

KONI: Slabe volje?

ADRIAN ČELO: Niti ne. Promet je gost, na živce mi gre. Živiš v redu?

ADRIAN ČELO se približa DEKLICI, jo nežno poboža in riše po listu, potem jo milo gleda.

KONI: V redu. Tvoja Gretica mi je malo naježila dlake, ampak jo poznam, pretirava. Še bolj kot ti.

ADRIAN ČELO: Pa ti, punčka moja, si v redu? Kaj sta odkrili?

ADRIAN ČELO ljubkuje DEKLICO.

GRETA ČELO: Tu se zbirajo. Res. Kaj me gledaš? Vprašaj jo!

ADRIAN ČELO: Kdo?

GRETA ČELO: Najini. Ana je bila tu, njen mož, pa šef in tisti zoprni rdeči blondinec.

ADRIAN ČELO: Ne razumem ...

KONI: Georg je ...

ADRIAN ČELO: Kaj je z njim?

KONI: K meni prihaja. Njegova prijateljica sem, ne vem, mogoče pa nisem, dober človek je, se mi zdi ...

ADRIAN ČELO: Koni, kako moreš s takim tipom?

GRETA ČELO: Če ga ljubi, jo moraš razumeti.

ADRIAN ČELO: Pa ga?

KONI: Kaj pa vem, včasih mi je všeč, včasih ga komaj prenašam, ista sva kot vidva, kaj bi rad?

GRETA ČELO: Če hočeva, bo Georg prišel sem. Res. In če jo bova prepričala, lahko od Georga izveva marsikaj.

KONI: Kaj, na primer?

DEKLICA v Adrianova usta potisne košček čokolade. Nepremično se gledata.

ADRIAN ČELO: Od njega mogoče res kaj izvem, od njegovih eksperimentov nič. Stari in njegovi v inštitutu so zblazneli. Železarji so se spremenili v evgenike, evgenika v jeklo. Če bojo še dolgo nadaljevali, bojo človeka spremenili v debilen programator pralnega stroja. V gnezdih bodo namesto ptičev gnezdili programirani osebki spremenjenega gena.

KONI: Enakorodni človek!

ADRIAN ČELO: Točno. Odkod genialnost, Koni?

KONI: Dvakrat lahko ugibaš!

ADRIAN ČELO: Čakaj, da premislim. Cepec! Georg ti je povedal! Priden. In kaj je še rekel?

KONI: Nisem ga razumela.

GRETA ČELO: Če pride, ga lahko v miru poslušava.

ADRIAN: Si me zato klicala?

GRETA ČELO: Ja. Koni bo poklicala Georga ...

KONI: In ga nevsiljivo potipala ...

ADRIAN ČELO: Če nočeš ... Ne bom jezen, mirno bom odšel ...

KONI: Halo, si ti? Ljubček moj, danes si me ignoriral, se ti ne zdi, a lahko govoriš? Ja? Dobro. Kje si? Sam? Pridi k meni! V redu, ja, seveda, brez skrbi ... Adijo, dragi!

ADRIAN ČELO: Tako daleč greš? In tako blizu si mu?

KONI: Gospod pride. A si videl? Tudi verižico mi je dal, isti kamen, isti dizajn, isti mojster. Rad me ima in če me bo božal, ne bo veliko govoril ...

ADRIAN ČELO: Ne dovoli mu, najprej naj govori, potem ... Kam se bova skrila?

GRETA ČELO: Tjale. Jaz sem že bila tamle. Tesno bo.

KONI: Brez skrivanja! Alo, tamle se stisnite!

ADRIAN ČELO: Žejen sem.

GRETA ČELO: Preden pride Georg, tole ... Kaj me gledaš? Železarji in tisti tvoj Georg želijo človekovo svobodo in njegove sposobnosti sprogramirati. Anin otrok ne bo sam izbral pot svojemu življenju, usmerjali ga bojo železarji. Anin otrok bo prizadet, na zunaj bo videti kot naravno spočet zarodek, ampak potem! Ko odraste, bo njegova biografija mafijska ...

ADRIAN ČELO: Točno. Enakoroden otrok je znanstvena pomota. Ljudje bodo kot megla ...

KONI: Sta pametna! Podrobnosti ne razumem, razumem pa vajin strah, če se vse to zgodi. Psst! Prihaja.

ADRIAN ČELO: Predstavi me za brata!

KONI: In misliš, da bo pred tabo govoril pravljice iz svoje železarne?

9. Vstopi GEORG MACU. Obstoji. Začuden.

KONI: Vstopi, vstopi, ljubček! Prej nisem upala in potem sem naredila neumnost. Nisem vedela, da je Lila ... Kako si umazan!

GEORG MACU: Že dobro, že dobro, od avta. Tole ...

KONI: Brat in sestra!

GEORG MACU: Aja. Nikoli ju nisi omenila. Tole je zate, drobna pozornost, saj veš. Prej ...

KONI: Brez skrbi. Klošarja. Nema. Gluha. Reveža, da jima ni enakega!

GEORG MACU: Ja? Prej nisem mogel k tebi, meša se mi, ne morem več, šel bom ...

KONI: Počakaj!

GEORG MACU: Brez tebe sem čista ničla. Ne vem, ne bom vzdržal dolgo. A ne bi nekam šla? Proč od tega, ven iz te prikolice, zakaj nisva nekje drugje, kupil bi hiško za naju ... Ven ju spravi!

KONI ju spravi pokonci in odslovi. GRETA ČELO vzame jabolko.

KONI: Sleci suknjič! A boš čaj?

GEORG MACU: K oknu bom sedel, da ju bom videl.

KONI: Bled si.

GEORG MACU: Primož dela namesto mene. Lila ukazuje namesto mene. Vmes si ti ... Rekel sem si, da bom vse svoje znanstvene dosežke tebi posvetil. Zakaj tako buljita vame?

KONI *na vratih*: Vidva, hej, tale gospod je Georg, moj prijatelj! Razumeta? Drek, razumeta! Pustiva ju pri miru! Tukaj bosta čemela dve uri, potem odšla ne da bi muknila ...

GEOPRG MACU: A nista nema?

KONI: Povej mi nekaj o tvojem delu! A se zdaj s čim mučiš?

GEORG MACU: Lahko bi bila moja asistentka. Ampak samo pod pogojem, da podpiraš železno disciplino.

KONI: Gimnazije ravno nisem končala.

GEORG MACU: Vsi znanstveniki ne končajo gimnazije. Če bi bila moja asistentka, ne bi prosili Ane za pomoč.

KONI: Ane?

GEORG MACU: Ja, Davidove žene. On dela z mano. Strokovnjak za ženske stvari. Ana je prostovoljka. Izobražena ženska, lepa in ... Nisi opazila? Noseča je.

KONI: Vem, v prikolici je bila, žejna je bila, prišla je tudi tvoja žena.

GEORG MACU: Njo pusti pri miru, na živce mi gre.

KONI: In kaj je z Ano?

GEORG MACU: Nič, ljubica moja, nič. Rekel sem, da je noseča in to me veseli. Cel inštitut se veseli njenega otroka.

KONI: Fantek ali punčka?

GEORG MACU: Tega nihče ne ve. Nismo ji dovolili na ultra zvok.

KONI: Niste ji dovolili? Kdo?

GEOGR MACU: Ne tečnari, mucek moj.

KONI: Nikoli mi nič ne poveš o sebi.

GEORG MACU: Zadnjič sem ti govoril o svojem poskusu ...

KONI: Nisem ti verjela in gnusilo se mi je ... Kaj je to avtizem, Georg?

GEORG MACU: Avtizem je bolezen, otroci ne govorijo, le mislijo, strašansko mislijo, skriti modreci. Tvoja punčka ...

KONI: Kaj je z Ano?

GEORG MACU: Mogoče se ti bo spet gnusilo.

KONI: Ne bo. Pripoveduj, prosim, ljubčka ti dam.

GEORG MACU: Potem, potem, zajček moj! Nekdo nas je izdal. Nekdo nekaj ve o Ani in inštitutu. Onadva tole slišita?

KONI: Kje pa!

GEORG MACU: Naš biser je. Varujemo jo. Pristala je na neko simpatično igro, ampak ne vem, če bo uspela. Nekaj gre narobe. Denarja nimamo več.

KONI: Kaj je avtizem, ljubček?

GEORG MACU: Nič! Vloge so napačno razdeljene.

KONI: Vloge?

GEORG MACU: Ana nosi otroka, ki ga ni zaplodil njen tip, on pa misli, da je in ... Dali smo ji inštitutovo seme. Naš projekt je genialen. Ko je inštitut dobil naročilo in pozneje še denar, sem skoraj znorel od ponosa, potem smo se morali zaradi tega projekta preseliti sem v to gnezdo in se preimenovali v Železarski inštitut Tezno.

KONI: Kaj je evgenika, ljubček?

GEORG MACU: To je stvar o dednih lastnostih, veda o potomstvu. Inštitut dela otroke po - kako naj rečem, da boš razumela - po naročilu, po gensko tehničnem principu. Obstaja program - lepo te prosim, nikomur ne črhni besede o tem - ki življenju daje novo zgodbo in ta zgodba bo natančen posnetek življenja naravno rojenega človeka. Moj poskus je podoben kloniranju, le podoben, manj zahteven. Namesto dvojčka dobim original iz drugega časa. S posegom v genom nemislečega zarodka ustvarim novega človeka z življenjsko zgodbo, kot jo imava ti in jaz. In tisti, ki tega ne razume in ne verjame mojim trditvam, je na smrt prestrašen, izdaja skrivnosti. Želi izdajati, razumeš. Trpi kot pes, ker se ne more odločiti! Ustaviti ali kaznovati? Kako bi se ti odločila, otrok moj?

KONI: Nekomu bi vse to povedala. Ampak - to, kar govoriš, ni naravno. Otrok pride na svet drugače, kot pripoveduješ.

GEORG MACU: Brihtnica. Gimnazije nisi končala praviš ...

KONI: Ana vse to ve?

GEORG MACU: Ne ve vsega. Ni treba, da ve. Tudi ti bi lahko bila Ana.

KONI: Z eno majhno razliko.

GEORG MACU: Kakšno?

KONI: Jaz bi vedela, kaj delaš z mano. Meni bi povedal. Ker me ljubiš, ker sem tvoja, ker ti zaupam in ker mi pripoveduješ o drugih svetovih.

GEORG MACU: Ničesar ti ne bi smel povedati.

KONI: Kako si vse to naredil? Aninega otroka, mislim?

GEORG MACU: Preprosto. Prišla je na pregled. David jo je pripeljal. Rekel, da imata težave z oploditvijo, potem sem jo dal na mizo, pičil narkozo ...

KONI: Proti njeni volji si ji naredil otroka?

GEORG MACU: David je bil priča. Dal sem ji njegovo seme.

KONI: Lažeš!

GEORG MACU: Rekel sem ji, da je njegovo. Sladko se je nasmejala, pogledala Davida in rekla: »Na roko? Tukaj si to delal?« Cel inštitut se je smejal. Najbolj pa David.

KONI: Groza!

GEORG MACU: Zdaj sem omajal svoj ugled. Drži? Zate sem drug človek. Drži?

KONI: Nisi. Rada te imam ...

GEORG MACU: Nisem dokončal, ljubica! Ana je nekomu nekaj povedala. Od takrat sem na trnih. Od takrat gre vse narobe. Ana ni več Ana. Druga ženska je! Pije. Žeja jo bo ubila. Tava po mestu kot stekla žival. Grdo govori in v to mesto se je za stalno preselila. Kaj ji bo Tezno! Če bi ostala kje drugje, bi ostala živa ...

KONI: Živa?

GEORG MACU: Ja, otrok moj, živa ...

KONI: Kaj pa David? A je ta človek gluh, nem, slep?

GEORG MACU: David je šef razvojnega oddelka v inštitutu. In David ne spi doma. Bolan je. David se ne sme dotakniti Ane! Razumeš? Spi z drugimi. Rad ima objokane ženske. In zdi se mi, da bo moja žena lepega dne crknila pod njim. Z njegovim tičem v roki.

KONI: A si ti šef inštituta ali mrtvašnice? Zakaj ne narediš reda?

GEORG MACU: Ne morem. Nenadoma sem brez ambicij. Denar zapravljam ...

KONI: Vem. Meni ga daješ. Kaj je narobe?

GEORG MACU: Nič. Rad se pogovarjam s tabo. *Premolk.* Tu nekaj manjka?

KONI: Kaj?

GEORG MACU: Ne vem, če ti lahko zaupam. Inštitut bo delal tako dolgo, dokler bojo v njem vladali isti interesi. Srečo imam, ker sem se znašel v družbi, ki vsakega ščiti in predpisuje moralo. Družina smo. Nikomur odgovorna. Če ga danes polomim, imam kritje od tistega, ki ga je polomil včeraj. Žene ne maram več. Vse bom naredil, da bo David kriv za njen konec ...

KONI: In kaj bo z Ano?

GEORG MACU: Ne vem. Če bo ostala, jo bomo spet napolnili.

KONI: Napolnili? S čim?

GEORG MACU: Z Davidovimi zvarki in zrakom in s kromosomom številka dvanajst. Če se rodi, bo Anin otrok nekaj posebnega. Netopir. Mogoče pravičnik. In jaz bom notranje pomirjen ...

KONI: Če se rodi?

GEORG MACU: Ana ni zdrava, Ana ne spoštuje navodil. Pije.

KONI: To ni res! Grd si. Če bi bila poštena do sebe, bi te vrgla ven ali zgrabila tole palico in te nabila in povedala ljudem, kaj delaš ... Notranje pomirjen!

GEORG MACU: Naredi to! Kar daj, hvaležen ti bom. Ana mogoče ne bo rodila zdravega otroka, ampak ona bo prvi člen v verigi evgenike, ki dela otroke po meri, ki jo jaz določam. Včasih Primož. Razumeš?

KONI: Bombo bom vrgla v ta tvoj inštitut!

GEORG MACU: In rešila Ano? Daj no mir! Anino življenje je zapečatenost. Ona ne obstaja več. Inštitut je uvoznik njene sreče. In veš, kaj to pomeni? Da jo imamo v oblasti. Da z njo lahko mirno eksperimentiramo. A si kdaj videla rešeto, pravo in veliko rešeto? Ne? Tako je Anino telo. Preluknjano z mojimi idejami. Prekinili smo njeno pravo nosečnost in se odločili za gensko manipulacijo.

KONI: In uničili tisto, kar zraste, nad narejenim pa noro navdušeni.

GEORG MACU: Spodkopavam temelje tvojim vrednotam in predsodkom. Drži?

KONI: Nehaj! Komu je Ana nekaj povedala?

GEORG MACU: Pridi sem, pobožaj me malo. A sta še tu?

KONI *prikima*: Kaj je povedala?

GEORG MACU: Da ji inštitut dela otroka. Da jo David davi, počasi uničuje. Bojim se, da izgubimo Davida. Ko pade on, pade inštitut. Zato se bojimo Ane. Če izblebeta, nas ni, razumeš, in gospodična Koni bo izgubila Georga in avtoodpad in prikolico in karte in šloganje. Ti bi lahko pomagala.

KONI: Jaz? Kako?

GEORG MACU: Povabila boš Ano ...

KONI: Ano? Komaj jo poznam. Zakaj je David glavni?

GEORG MACU: Pravočasno boš izvedela, zakaj. Sestanek bomo imeli pri tebi, pred pričami ji moram razložiti ...

KONI: Ni govora!

GEORG MACU: Premisli. Vsak novi sestanek ji podaljša življenje za toliko časa, kolikor traja. Nočem se ustaviti, Koni, meni zabava ne koristi, moje življenje ni zgrešeno, kot vsa druga, ki so vnaprej izročena smrti.

Lila, vidiš, Lila je taka: ustavlja se, obotavlja, zabava, kavsa naokrog. Krivdo išče pri drugih. Lila je mučenica divjaške narave, nasprotje naše Ane.

KONI: Vaše Ane? Ana je zaradi vas izročena smrti.

GEORG MACU: Lahko se reši.

KONI: Dolgčas ti očitno ni, kar naprej spreminjaš temo.

GEORG MACU: »Raje barbarstvo kot dolgčas ...«

KONI: Včasih se mi smiliš, Georg. A lahko končno poveš, kaj se bo zgodilo s tabo, inštitutom in Ano? Kako jo boš rešil?

GEORG MACU: To bi rada izvedela? Zakaj?

KONI: Ko bo Ana pri meni, želim vedeti pri čem sem.

GEORG MACU: Dobro. Povedal ti bom, ampak – četudi ne boš nič razumela – zadrži zase! Ana nosi otroka, ki to ni. Davida bo prej ali slej uničila Lila, Primož se bo ujel v past, ki jo nastavi inštitut ... Ki jo nastavim jaz. Lilo mogoče popadejo smrtni krči, Ana postane devica ...

KONI: Ja, ja, si predstavljam! Devica Marija! In kaj bo s tabo?

GEORG MACU: Si radovedna? Tukaj bom Bog! Bog Tezna! Jaz bom napredoval zaradi svoje genialnosti.

KONI: A drugi pa ne?

GEORG MACU: Ne. Po Ani pride na vrsto druga ženska, po drugi mogoče ti in po tebi spet nova. Ana lahko pri rojevanju ohromi, lahko oslepi, lahko preprosto razpade ... Pobožaj me, Koni! Še eno darilo imam zate, poglej v suknjič, v žepu je!

KONI stika po žepih. Ko najde pismo, ga poboža in smeje šteje denar.

KONI: Veš, zakaj sem rada s tabo? Zato ker si načičkan lopov in zato ker so mali lopovi bolj prebrisani kot veliki. In nikoli dolgočasni.

GEORG MACU: Bolj kot se staram, manj lopovščin imam na vesti.

KONI: Zapustila te bom.

GEORG MACU: Nikoli! Ko vse izveš o meni, se me boš oklenila kot pijavka mlade kože.

KONI: Pojdi zdaj, Georg, utrudil si me. Kako boš rešil Ano?

GEORG MACU: Nehaj s to Ano!

GEORG MACU se hitro oblači. DEKLICA na tla položi list papirja, GEORG MACU se skloni, skrivoma ga pobere in vtakne v žep.

KONI: Kako jo boš rešil?

GEORG MACU: Ne bom je.

KONI: Ne boš je? Dobro veš, da znam otresati gobec. Lahko se spremenim v radijsko postajo!

GEORG MACU: Z uničeno anteno!

KONI: Ani moraš pomagati!

GEORG MACU: Nehaj težiti! Ko začneš z Ano, me vse mine.

KONI: Ana umira, kaj? Njen otrok tudi ...

GEORG MACU: Nehaj! Zapri svojo gofljo!

KONI: Ne bom je!

GEORG MACU: Dobro. Kaj hočeš? Ane pač ne bo več, tudi tebe in mene ne bo več, pa kaj! Naj se zato zdaj obesim? Ustrelim? Grem. Vse si pokvarila!

KONI: Vem. Čisto vse. Tudi onadva zunaj sem čisto ponižala.

GEORG MACU: To si bom zapomnil, punca.

GEORG MACU odide. Vstopita GRETA in ADRIAN ČELO

KONI: Zadovoljen?

ADRIAN ČELO: Ne.

KONI: Sta si zapomnila?

GRETA ČELO: Posnela sva ga. Res.

KONI: Snemanje je ničvredno, ni dokaz!

ADRIAN ČELO: Vsega pa stari ni povedal. Ne zaupa ti. Več sem pričakoval.

KONI: Kaj? Razmnoževanje s pogledom? Kaj bi rada? Inštitut je mrtvašnica, tipi zločinci.

ADRIAN ČELO: Ugibaš, Koni.

KONI: Sta ga sploh poslušala? Kaj se bo zgodilo z Ano?

ADRIAN ČELO: Ne pričakuj, da bo zaradi tebe jutri vse drugače. To bo še trajalo, to vkuhano tovarištvo se ne pokvari hitro.

KONI: Ne vem, kaj misliš ...

ADRIAN ČELO: Z norci živiš. Jaz z njimi ne bi mogel. Če bi moral ves dan preživeti z njimi, bi znorel. Ubil bi se. Adiyo, Koni!

KONI: Zelo sem radovedna, kdaj bi se ti ubil?

KONI jima odpre vrata, pred njimi stoji GEORG MACU. Z resnim obrazom maha z listom papirja. DEKLICA steče k njemu. Hladno jo zavrne.

KONI: Georg! A si ga slišal?

ADRIAN ČELO: Kaj bi moral slišati?

KONI: Nič, nič!

GEORG MACU: Tole mi je napisala tvoja hči. *Pomoli list papirja. Sama imena. Jih vidiš? To ni dobro zame! Zadnje čase si preveč radodarna. Do vseh preveč. To boš plačala! Zaupal sem ti ... Tega ne bom prenesel. Komaj diham. Roka me ne uboga, Koni, pomagaj mi!*

KONI: Sedi, Georg, sedi, oprosti ... To je moja prijateljica! Greta! Njen mož ... Nič takega ni bilo, ljubček moj! Zajebancija pač ...

GEORG MACU: Če pri priči ne poveš, kaj hočete od mene, bo vsega konec, vsega, razumeš!

GEORG MACU iz suknjiča izvleče pištolo, cev potisne v usta in zamiži.

KONI: Kaj delaš? Nehaj! A si nor! Poslušaj! Novinarja sta, zanimata ju inštitut in Ana.

GEORG MACU nerazumljivo momlja. Obrača pištolo v ustih. Nanj plane ADRIAN ČELO, izruje mu orožje.

KONI: Si me prestrašil!

ADRIAN ČELO: Boš sodeloval z nama?

GEORG MACU: Ne! Raje se ubijem.

ADRIAN ČELO si ogleda pištolo, potem jo nastavi na GEORGOVO čelo in se zasmeji.

ADRIAN ČELO: A da ne? Jaz bi na tvojem mestu!

GEORG MACU: Jaz pa ne! Ustrelj, če upaš!

KONI: Alo, daj sem! Če bo zapokalo, sem pečena za vse čase!

GRETA ČELO: Samo prestrašiti ga moraš, Adrian! Adrian! Me slišiš?

GEORG MACU: Kaj je? Si se podelal?

ADRIAN ČELO pištolo usmeri proti vratom in pritisne na petelina. DEKLICA se ne zmeni za dogajanje okrog nje. Riše in se smehlja.

GEORG MACU: Staro železo, fant! Podarim ti jo!

ADRIAN ČELO: Sovražim orožje! Sploh pa staro, smrdljivo od olja ...

ADRIAN ČELO vrže pištolo. GEORG MACU jo komaj ujame.

KONI: Zakaj si se vrnil?

GEORG MACU: Ves čas sem sumil. In ta list od tvoje punčke! *Dvigne list papirja.*

KONI: Zdaj končno vse veš o meni.

GEORG MACU: Vsega ne vem. In ker ne vem, imam predlog: jaz govorim, vidva poslušata in pišeta, lahko tudi objavita, a me ne izdata. Taka je pogodba?

ADRIAN ČELO: Ni slaba, ampak koristi – kakšne bojo? To me zanima.

GEORG MACU: Kakšna je cena?

ADRIAN ČELO: Ni važno. Koristi me zanimajo.

GEORG MACU: Koristi? Ljudje bojo izvedeli, kaj počnemo.

GRETA ČELO: Premalo. Res.

GEORG MACU: Mislil sem, da me obletavata zaradi javnosti.

ADRIAN ČELO: Vsega nisi povedal!

GEORG MACU: Sem. Sta kaj posnela?

KONI: Sta.

GRETA ČELO: Če je sumil, vsega ni povedal. Kaj praviš, Adrian?

GEORG MACU: Vse sem povedal. Opazil sem, ko je bilo prepozno.

GRETA ČELO: Res?

ADRIAN ČELO: Ne verjamem mu! Tak je kot njegova pištola. Na zunaj grozljiva, znotraj brez udarne igle in naboja. Zakaj jo je sploh potegnil? Kaj bi imeli od njegove smrti? Nič. Slab trik.

GEORG MACU: Za strah je bilo dovolj!

ADRIAN ČELO: In kaj si dosegel?

GEORG MACU: Naklonjenost. S pištolo sem želel rešiti svojo rit.

KONI: S pokvarjeno pištolo? Georg, totalno si zmešan! Nekaj naklepaš.

GEORG MACU: A sta za sodelovanje?

GRETA ČELO: Kakšno?

GEORG MACU: Objavita zgodbo brez mojega in Aninega imena.

ADRIAN ČELO: Ne bo šlo.

GEORG MACU: Če hočeta, na avtoodpad pripeljem ves inštitut.

ADRIAN ČELO: Še kakšen dodaten predlog?

GEORG MACU: Moja žena Lila ...

KONI: Lila?

GEORG MACU: Ja, Lila je vodja inštituta, ona je glavna, a ne bi nje namočili?

GRETA ČELO: Ni slabo, kaj praviš, Adrian?

ADRIAN ČELO: Ne vem ... Kaj pa ... Podkupljiva sva ...

GRETA ČELO: Adrian! Nor si!

ADRIAN ČELO: Kombiniram. Ne boj se! Dobro. Kdaj pridejo?

GEORG MACU: Takoj!

ADRIAN ČELO: Fotografirala bova ljudi.

GEORG MACU: Zaradi mene.

GEORG MACU: Jih pokličem?

ADRIAN ČELO: Ne še. Dobimo se čez uro.

KONI: Se boš vrnil?

GEORG MACU: Bom. Imelo me je, da bi te pomendral kot mravljo. Jeza je minila. Nič nisi kriva. Tu je odpad. In ti nisi od tu in ...

Adrian ČELO poljubi DEKLICO. Odidejo. KONI opreza skoz okno. Potem vstavi ploščo v napravo in posluša muziko. DEKLICA se zaziblje v ritmu, čez čas se zviije v klobčič.

10. Vstopi ANA NIT. KONI utiša glasbo.

ANA NIT: Srečala sem jih ... Onadva tudi ...

KONI: Tukaj sta bila zaradi avta ... In Georg ju je želel spoznati.

ANA NIT: Greta je moja sošolka! Časnikarka, kajneda? Nedolgo tega me je obiskala, nad mojo nosečnostjo je uživala - bolj kot jaz - odkrita ženska, pobožala me je po trebuhu, nekaj ostrih iskric je preskočilo med nama ... On je Georgov prijatelj, kajneda.

KONI: Ne da bi vedela.

ANA NIT: Sta poročena?

KONI: Se jima vidi?

ANA NIT: Ja. Oba imata pogled, s katerim samskemu - kot sem jaz - pripišeta neskončno število grehov. Žejna sem.

KONI: Pivo?

ANA NIT: Ja. Oprosti, kje imaš vece? Cedi se mi. Vsak dan bolj, peče me, iz mene nekaj kiha, bruhne smrdljiva sapa. Ne vem, kaj je to?

KONI: Koliko časa ga nosiš?

ANA NIT: Ne vem.

KONI: Ne veš! K zdravniku moraš! Takoj!

ANA NIT: Tišči me, poprdujem kot stara baba, oprosti, Koni ... Nekaj ni v redu. Bruham, včasih nič ne vidim ...

KONI: Če jaz kaj vem o medicini, boš pri meni rodila. Naj pokličem reševalce?

ANA NIT: Niti pod razno. Tu moram ostati, železarji se bojo spet sestali. Davida lahko srečam edinole tu. *Odide.* Potem bom legla.

KONI: Avtoodpad je to dopoldne postal središče sveta, ne gre mi v glavo, kaj vse se je že zgodilo!

ANA NIT *off*: Kakšen človek je Georg?

KONI: Ne vem.

ANA NIT *off*: Jaz pa vem. Primož Trinker mi je povedal, da prihaja k tebi. Na policah so njegova darila, kajneda?

KONI: Ja.

ANA NIT *off*: Primož Trinker mi je rekel ... Z njim sem doživela nepozabno romanco, na tvojem avtoodpadu, v razbiti rdeči astri, videti naju bi morala, fantastičen ljubimec, ne bi verjela, velikansko rdeče mahedralo ima ...

KONI: Ti in David sta ...

ANA NIT *off*: Njegovega otroka nosim.

KONI: Kaj veš o Georgu?

ANA NIT *off*: Nič! Primož mi je rekel, da nisi od tu ...

KONI: Kdo je Georg?

ANA NIT: Georg je čudak. *Pride*.

KONI: Kaj dela Primož?

ANA NIT: Otroke! V inštitutu vsi delajo otroke, razumeš, David meni, Primož Lili, Georg mogoče tebi, Lila Davidu, Primož meni, jaz ...

KONI: Odkod tebi vse to?

ANA NIT: David mi pove. In oči in ušesa, zakaj misliš, da jih imam? Težke zveze imajo med seboj. Če jih ne bi bilo, bi inštitut crknil. Nemogoče bi ga bilo obdržati v tajnosti. Sploh pa tu. Tu je celo možno odpreti Inštitut evgenične prakse. Povprečnežem je malo mar, kaj se v resnici dogaja. David mi je povedal, da se je Primož spomnil na Tezno. Na avtoodpad, kjer naj bi bili tajni sestanki, pa Georg. In ti povem, da doslej niso imeli problemov.

KONI: Kmalu jih bojo imeli.

ANA NIT: Ja? A nisi zadovoljna s plačilom?

KONI: S kakim plačilom?

ANA NIT: David pravi, da ti Georg plačuje, ne vem, najemnino ali kaj, da dobivaš denar, darila, plačuje vodo, elektriko, davke ...

KONI: Nič ne vem o tem!

ANA NIT: Zakaj je Georg dan in noč na tvojem dvorišču?

KONI: Kdo to pravi?

ANA NIT: David. Auu! Kako me zbada. Imaš kaj ostrega! Proti krčem, mislim, hudo me zbada znotraj, v prsih in tu spodaj. Mogoče so porodni krči. A jih ti poznaš?

KONI: Kako da ne! Lezi na bok, skrči noge, potem jih hitro zravnaj. Poskusi! Jaz bom poiskala pijačo.

ANA NIT: Joj! Joj! Hudo mi je! Komaj diham, ne morem premakniti nog, obrni me na hrbet, pomagaj, prosim, sploh se ne morem premakniti. Otrok hoče ven! Poglej, kri! Voda odteka! Mokra sem! Ne, ne, boli me, ne morem več ... Joj, blazno smrdi, trebuh mi bo razneslo! David! David! Kaj so mi naredili! David, David! Peče, peče, pomagaj mi, Koni, prosim, joj! boli, boli! Peče me, peče ... Odkod si prišla, nisi od tu, kajneda? Joj! Koni, ti bi morala v inštitut, tebe ni škoda, ker nisi od tu ... Joj! Boli me! Boli!

Iz ANINEGA telesa dim. Krik. DEKLICA pohiti h KONI. Zatemnitev.

11. Na osvetljene glave krajanov se ulije rahel dež. Zaropota dvigalo. In ko se premakne, oguli nekaj glav, ki visijo v bližini.

ZBOR KRAJANOV: Nič nam ne more do živega! Niti slama niti rama!

VODJA: Pripravite se na najhujše! Danes ne bo plačila.

ZBOR KRAJANOV: Nas ne briga! Hujšega od tega dreka ni na tem svetu.
Smeti na smeteh žro svoje smeti. Brez vetra do spočetja.
Izredna vožnja, tu karte luknjamo!
Snemite klobuke, stare kljuke, ženske bojo svetovale!
No? Povejte! Naj čakamo? Naj počakamo naše inšpektorje ali njihove buldožerje?
Ki bojo v nič pognali to nesnago in vse stene
lesene hiše na kolesih, brez katerih je človek
baterija na obroke, meso črvivo in rodilnik pičke.

VODJA: Kaj? Kaj je človek? Kaj ste rekli?

ZBOR KRAJANOV: Nič takega, o, gospod!
Krajan! Stop, stop! Prihajajo, prihajajo, prihajajo ...

VODJA: Morate jih ustaviti! Vse bojo pognali, vrgli čez prag!

12. Avtodom: na sestanek prvi pride GEORG MACU.

GEORG MACU: Želel sem prvi priti k tebi. Komaj sem se ju znebil. Ona je prijazna, on nevaren, se mi zdi. Sva sama? Tole sem ti prinesel ... Kdo je tu ...

KONI: Pomagaj ji!

GEORG MACU: Ana! Tega sem se najbolj bal.

KONI: Česa?

GEORG MACU: Da bo navaden uradnik določal genetsko zasnovo ...

KONI: Modrovanje je odveč, pomagaj ji, prosim!

GEORG MACU: Ne morem!

KONI: Umrla bo.

GEORG MACU: Nezavestna je, nekaj časa naj bo. Dokler dete samo ne pride na svet.

KONI: Samo? Zakaj se kadi iz nje, zakaj tako poka, Georg? Pokličiva reševalce!

GEORG MACU: Niti pod razno!

ANINO telo zajemajo tonični krči. V dimu in prasketanju njeni kriki bolečine.

GEORG MACU: Odpri vrata! Zadušil se bom!

KONI: A jo lahko zavijem v odejo?

GEORG MACU: Ja.

KONI jo skrbno zavije. GEORG MACU ju nemo opazuje.

KONI: Nekaj je siknilo iz nje. Tule je, glej, glej, migota in okroglo je, prosojna gmota, kot žoga – in oko me gleda, na, daj to proč, Georg, prosim, daj proč! Kaj je to?

GEORG MACU molči. DEKLICA ihti.

KONI: Voda je stekla iz nje in to je padlo ven! Poglej! Kaj je to? Jeklo? Steklo? Plastika? Težko ni, tudi veliko ne. Mokro! Kot da bi imela na dlani oko. Kri teče. Obriši, Georg! Dotaknila se bom. Mehko je, vodeno, mastno, toplo. Kot silikon v mojih prsih! In gleda me. Pridi sem, poglej, ta stvar! V meglo, v dim se spreminja! Ana! Ana, si živa? Dihaj! Dihaj! In kako ji srce utripa! Vidim na žilah, napete so, čisto modre! Georg, kaj je to? Mojstrovina tvojega inštituta? Otrok tvojih sanj? Nič ne joka. Le dim v moji roki? Krogla megle, megleno oko ...

GEORG MACU: To ni oko! Nisem slep. To smo ji dali noter!

KONI: Noter? Kam? Saj ni pralni stroj!

GEORG MACU: Daj sem!

KONI: Sam jo vzemi! Ne bom prenašala tvoje znanosti!

GEORG MACU: To ni znanost!

KONI: Kaj pa je! Življenje? Rojstvo?

GEORG MACU: Zmotili smo se.

KONI: Zmotili? In ubili Ano.

GEORG MACU: Onesvestila se je. Primož in David nista upoštevala navodil.

KONI: Navodil? Georg, ne moreš svojih odločitev podrediti nekim splošnim navodilom! Kje živiš! Samo staršem, razumeš! Ano ste prezrli. Kot da bi ona bila jaz.

GEORG MACU: Prebuja se ...

KONI: Kaj me gledaš?

GEORG MACU: Nekaj ti moram povedati.

KONI: Ma ne! Zdaj?

GEORG MACU: Osvajam te zato, ker boš nekega dne postala Ana ...

ANA NIT se obrne na postelji, dvigne glavo, roke vije, odpre oči, vleče za križ, ga odtrga z verižice in zajoče.

KONI: Vse je v redu, Ana, počivaj, alo, poglej me!

ANA NIT: Žejna sem! Kje je moj sinek?

KONI: Ana, ti nisi bila noseča ...

ANA NIT: Kako da ne! Georg! Kako sem te vesela. Kaj se je zgodilo? Uspelo nam je, kajneda!

GEORG MACU: Ana ... Umiri se za trenutek! Ni nam uspelo. Kar smo dali vate, kako naj rečem, prišlo je isto nazaj, krogla ...

ANA NIT: S srebrnimi očkami, Georg? In lasje prav taki! Georg!

KONI: Te še boli?

ANA NIT: Ne. Nič ne čutim. Kot da me ni. Le omotica. Drhtim. Bilo je hudo z mano? Sem ga izgubila?

KONI in GEORG MACU nemočno prikimata.

ANA NIT: Grozno se počutim. Sramujem se in ne obžalujem bolečin, zaslužila sem si še hujše. *Vstane, v rokah križ.* Georg, misliš enako kot jaz? Jaz zdaj vidim tisto vašo visoko posteljo. Okrog nje stojite. David dvigne rjuho. Moje noge štrlijo proti stropu. Ti spustiš vame tisto mrzlo snov. In Primož se smeji. Potem zaspim. Georg, vidiš enako kot jaz?

GEORG MACU: Ne.

KONI: Težko je lastno življenjsko usodo deliti z drugim, ki s tabo nima nič skupnega.

ANA NIT: Ti si pa šlogarica, kajneda! Georg, zakaj ste vame vlili tisto snov? Davidovo snov.

GEORG MACU: Saj je nismo!

KONI: A blede?

ANA NIT: Potem ste mi lagali! Če bi jo, bi bila mama. A lahko po vsem tem, kar sem doživela, sploh še rodim?

GEORG MACU: Ne vem, nisem ginekolog.

ANA NIT: Vame si vložil slepe naboje, podtaknil gnilo jajce? Kdor množi meso, množi črve. Georg, tožila te bom!

GEORG MACU: In zahtevala odškodnino in me okrivila, da sem ti naredil neumnega otroka, kaj?

ANA NIT: Neumnega? Mrtev stvor!

GEORG MACU: Na začetku smo, Ana, inštitut nima nobene garancije, da bodo vsi otroci geniji. Dovolj, poklical bom Primoža.

ANA NIT: In Davida tudi!

GEORG MACU: O Bog, še njega!

ANA NIT: Ko si brez moči, kličeš Boga, kajneda. Kjer je on, je minirana zemlja.

GEORG MACU: Ven stopim, zatohlo je, prezračiti bo treba, preden pridejo.

KONI: Naj gre s tabo, prosim! Odpelji jo, tega otroka ne morem več gledati!

GEORG MACU poda roko DEKLICI. Odideta iz avtodoma. ANA NIT in KONI hitita pospravljati.

KONI: Ti ni slabo? Meni bo obrnilo želodec.

ANA NIT: Niti malo ne. Le slabše vidim, se mi zdi. In barve me motijo? Prej je bila odeja bela, zdaj je črna. Moje roke prej rdeče, zdaj zelene. Si ga slišala?

KONI: Zakaj si pristala?

ANA NIT: Nisem vedela, glavne stvari so prikrivali pred mano. Pokazali so svoj nori projekt, skrili moralne posledice. Osvetlili moj dolg do družbe, zatemnili pomen rojstva novega človeka. Georg in njegovi želijo, da bi bili enaki že pred rojstvom. Programirani in ...

KONI: Prepozno pametna!

ANA NIT: Izkušnje naredijo človeka, kajneda. Oprosti, a slišiš, vse slabosti tega dneva krulijo v trebuhu. Koni, Koni! Kje si? Ne vidim te

več! Vse je megleno, le temne silhuete. Plešejo. Vse se vrti! Kje si? A si sama? Spet me peče. Blazno!

ANA NIT se zgrudi.

KONI: Na posteljo z njo, dvigni se, daj no! Georg, Georg!

Pride GEORG MACU.

GEORG MACU: Mrzli obkladki bodo pomagali. A ima vročino?

KONI: Ne! Robčke bom zmočila, v redu bo, pomiri se, Ana.

GEORG MACU: Kmalu pridejo. Tudi Davida sem poklical ...

KONI: Ponorel bo ...

13. Trkanje. Koni odpre. Vstopijo ADRIAN IN GRETA ČELO ter DEKLICA. ADRIAN ČELO takoj fotografira ANO NIT.

GRETA ČELO: Kaj je s tabo, Ana?

ANA NIT: Nič ne vidim ... Padam v temo.

KONI: Rodila je, ubožica.

ADRIAN ČELO: Rodila? Sem zamudil? Sranje!

ANA NIT: Več kot sranje! Dim, pok, nekaj blesavega sem rodila, svetlikajočo kroglo, meglo, kajneda! Georg? Moje oči, moje oči ... Same dolge črne sence! Nimam več oči, padam, Koni, padam, padam, primi me!

GEORG MACU: Potrpi malo! Primož te bo pregledal, zdravilo zate ima.

ANA NIT: Zdravilo? Na to oko nič ne vidim, v tole sili vroča megla in palice me prebadajo! Premolk. Daj mi otroka, Georg, naj ga stisnem k prsim! Daj mi ga! Dovolj sem lepa, da prikrijem svojo krutost.

GEORG MACU: Vzdrži še malo!

ANA NIT: Moje oči, Georg! Bolijo me! Koni, pomagaj mi, peče me tukaj, blazno me peče! Kje je Primož?

GEORG MACU: Vzdrži, Ana, vzdrži.

ADRIAN ČELO: Pomagati ji je treba. Stojimo, nič ne ukrenemo. Nobene pametne fotografije nimam.

ANA NIT: Izgubljam se, ne vidim se več in vroče mi je, ne čutim ne rok ne nog, ne vem, kje je glava, kje telo ... Koni, Koni!

GEORG MACU: Ven grem, poklicati jih grem!

GRETA ČELO: Kaj je z njo? Kako je lepa!

GEORG MACU tipka na mobilni telefon, odide iz avtodoma. Za njim ADRIAN in GRETA ČELO. Na drugi strani laserskega stebra sta PRIMOŽ TRINKER in LILA MACU, z nogami potiskajo orodje proti kovčku.

LILA MACU: Kje hodiš ves dan?

GEORG MACU: Z Ano ni vse v redu ...

PRIMOŽ TRINKER: Kroglica not, meglica ven, kaj?

GEORG MACU: Natančno tako. Imaš zdravilo?

ADRIAN ČELO: Slabo kaže!

PRIMOŽ TRINKER: Spet sta zraven? Kdo vaju je tokrat obvestil?

GRETA ČELO: Ana!

GEORG MACU: Ni res ...

ADRIAN ČELO: Georg, gre za pošteno kupčijo: jaz tebi - ti meni.

GEORG MACU: Nimam pojma o čem govoriš. Ani bo treba pomagat. Injekcijo potrebuje!

PRIMOŽ TRINKER: Lahko si jo sama da. A je pri sebi?

GRETA ČELO: Izgublja se, nič ne vidi ...

PRIMOŽ TRINKER: Poporodna psihoza.

GRETA ČELO: Nevarna zadeva, se vam ne zdi?

PRIMOŽ TRINKER: Kje pa! Hitro pride, hitro mine. Georg? Nič?

GEORG MACU: Razpuščam Železarski inštitut ...

PRIMOŽ TRINKER: Počakaj! Zapuščaš ali razpuščaš?

GEORG MACU: Prav si slišal. Jutri zjutraj obvestim svojega predstojnika in mislim, da se bomo razšli. Ana je dokaz našega neuspeha. Računal sem na vaju, na Davida, ki ga spet ni. Mislil sem da je na Teznem zbrana smetana znanosti. Zmotil sem se. Lila, tebi lahko očitam še veliko več. Zaupal sem ti pomembne naloge, nisi jih uresničila.

LILA MACU: Na primer?

GEORG MACU: Kroglica, vstavljena v Ano, je tvoja ideja. V telesu se ni aktivirala: ali si pozabila na spremembo temperature ali si se uštela v debelini ovoja kroglice. Druga napaka - te ti ne bom nikoli odpustil - Ane nisi spremljala, nisi pazila nanjo. Ti, Primož, kot vodja projekta nisi ...

PRIMOŽ TRINKER: Kakšen vodja! Lila je vse prevzela, njej si zaupal. Meni, Davidu in sebi pa le klinčeve postranske zadeve. Ne govori neumnosti!

GEORG MACU: Dobro. Ana je spodrsaljaj moje žene. Ti, Primož, se ukvarjaš z drugimi vprašanji, zanima te preteklost projekta, brskaš po starih

dokumentih, iščeš naše slabe točke, izmisliš si izdajstvo ... Ampak tudi jaz sem začel brskati.

PRIMOŽ TRINKER: In kaj si izbrskal?

GEORG MACU: Mogoče boš razumel, zakaj sta novinarja tu. Tale, ta fant tu pred vami je tvoj nezakonski sin.

LILA MACU: In? A dovoliš, da jaz povem, kdo vse ima na Teznem in še kje otroke zunaj svojega zakona? Namesto da bi se ukvarjal z vprašanji evgenike, te zanimajo bedarije. Daj no, dovolj te imam!

GEORG MACU: Nehaj s tem klobasanjem, spet seješ svoj strup! Prideš, zavoziš, odideš in potem nas pustiš v prepričanju, da je vse, kar govoriš, res.

LILA MACU: Saj je!

GEORG MACU: Gospo utegne zanimati nekaj drugega. Adrian je tudi tvoj sin.

LILA MACU: Ni res!

PRIMOŽ TRINKER: Kako si pa to odkril? To je edina stvar na svetu, ki sem jo želel zamolčati do svoje smrti in še naprej.

GEORG MACU: Pištola govori. Če si želel prikriti svojega sina, ne bi smel čečkati po tej pištoli. Na njej je vgravirano. Želiš slišati? Nam boš ti prebral?

14. Zborovalci se obrnejo proč, pokažejo svoja bela in gola temena.

ZBOR KRAJANOV: Ste videli, bežijo, odpuščajo slabe! Prekleta elektrika!

VODJA: Zdaj jih je treba stisniti v kot!

Stojijo? Nas slišijo?

ZBOR KRAJANOV: Pokličimo policijo! Pravico imamo. Kaj delajo zdaj?

VODJA: Nič! Nekaj molijo. Ko zaide sonce, udarimo!

ZBOR KRAJANOV: V vsakem bloku stanujejo taki, ki niso naši.

Bomo zato porušili vsako hišo, celo mesto?

Ja, kaj pa! Nas je več kot onih. Skupaj z njimi nas je milijon. Velika vojska, boleč mehur sredi ognja.

Velika reč je biti pijan od sreče in če koga vlak povozi, bomo rekli, da so si sami zgradili položili prihodnost.

In to železo, na katerem moramo nedolžni stati,

ni več tako železno kot nekoč. Dol moramo! Dol! Dol!

K njim za vsako ceno! Nič nas ne bo ustavilo! Dol! Dol!

VODJA: Tiho! Tiho! Slišite jok? Zdaj naj pride ta Franci Skok!

15. *Prihiti DAVID NIT.*

DAVID NIT: Ste že začeli? Oprostite! Georg nisem mogel prej. Ane nikjer ne najdem, nimam pojma, kam je šla!

GEORG MACU: V prikolicí je.

DAVID NIT: Ja? Krasno. K njej grem!

Iz prikolice stopita KONI in DEKLICA.

KONI: Ne! Pustite jo, zaspala je, komaj sem jo uspavala ...

DAVID NIT: Kaj se je zgodilo?

KONI: Nič takega, vse je v redu ...

DAVID NIT: Georg?

GEORG MACU: Ni nam uspelo, David, Ana se počuti zelo slabo, pusti jo, naj spi, pozneje, pozneje, David, poslušaj ...

DAVID NIT: Ne razumem! Kako nam ni uspelo? Je že rodila? Upam, da ni v tej ciganiji ... *Sili v avtodom. Vstop preprečita GEORG MACU in KONI.*

GEORG MACU: Ne. Ni šlo in pravkar sem povedal, da razpuščam inštitut. Poišči si drugo delo! Ne vem, kaj boš, ampak drugače ne gre.

PRIMOŽ TRINKER: Sploh nisi premislil. Prehitro si se odločil. A je to našlogala tvoja klinčeva ciganka? Poiščimo novo prostovoljko in dokažimo, da nekaj zmoremo, da nekaj znamo in da so naše napovedi o novem človeku čisto pravilne. Kaj pravite?

GEORG MACU: Pusti to, ostali smo pri pištoli ...

DAVID NIT: Skoraj sem pozabil! To sem popravil! Na, repetira kot nova!

DAVID NIT vrže orožje, GEORG MACU ga komaj ujame in potisne v žep.

LILA MACU: A na njej tudi kaj piše?

DAVID NIT: Nič. A bi moralo?

GEORG MACU: Na tejle piše, da je ta novinar sin teh dveh tule ...

ADRIAN ČELO: Sovražim orožje!

GRETA ČELO: Sem prav slišala? Adrian!

ADRIAN ČELO: Sovražim vas!

PRIMOŽ TRINKER: Oprosti, Adrian! Prvi zakon se je ponesrečil. Takoj po tvojem rojstvu sva se z Lilo ločila. In tudi od tebe. Zavestno iz spomina! Sramotno klinčevo dejanje! Odslej bom tiho, vsaka beseda je odveč, vsako opravičilo smešno ... Rešimo inštitut! Poznam rešitev?

ADRIAN ČELO: Poznaš jo? Res?

PRIMOŽ TRINKER: Ja. V mejlih, ki si jih tudi ti prestregel, je vse opisano. Vsak detajl ...

ADRIAN ČELO: Pekla vaju je vest. Kar na lepem sta začela pisariti, vsako podrobnost, ki se je zgodila v inštitutu, vsako kemično reakcijo. Narisala vsako semenčico, ki sta jo prebodla. Vsako malenkost, povezano z Georgom. In temu zdaj pravita rešitev?

LILA MACU: Vse podrobnosti si objavil, kaj bi rad!

ADRIAN ČELO: Nisem. Objavljal sem le preverjena dejstva, da ne bo pomote. Rešitve pa ni bilo.

GRETA ČELO: Zato sva tolikokrat trkala na inštitutova vrata? Adrian ...

ADRIAN ČELO: Utihni!

PRIMOŽ TRINKER: Mislila sva, če zna fant brati, bo prebral tudi rešitev.

ADRIAN ČELO: O kakšni rešitvi govorita?

PRIMOŽ TRINKER: Da se človek reši samega sebe. Eksodus, Adrian! Novi človek je rešitev. Anin otrok!

GEORG MACU: Nori fantast!

LILA MACU: In kako lepo sem dozirala informacije, Adrian! S Primožem se javnosti nisva bala, ker sva vedela, da bodo vsi za to, da mame rodijo genije. Strah naju je bilo le oblasti in posameznikov, ki se bojijo, da je nekdo boljši kot on sam. In z geniji se prej pride do cilja, ki ga določijo drugi. Saj se spomniš: niti ene kritične besede na inštitutov račun nista objavila. Le domneve o zlorabi položaja.

DAVID NIT: Primož, nečesa ne razumem: zakaj si pisaril po pištoli? *Želi vstopiti v avtodom.*

PRIMOŽ TRINKER: Zakaj, zakaj? Ne vem ... Na enem klinčevem vžigalniku sem nekoč prebral »fight like a tiger, work like an arse, fuck like a monkey, die like a rat!« Zakaj je to vgravirano? Zakaj?

DAVID NIT: Tista gravura ima namen in vzrok, tvoja je brezvezna!

PRIMOŽ TRINKER: Vse bi dal za staro orožje, antikvitete sem cenil bolj kot lastnega otroka. In ko sva se z Lilo ločila, se je moja zbirateljska vnema čez noč končala in zbirko sem prodal Georgu. Svojemu najboljšemu prijatelju ...

ADRIAN ČELO: Očitno tudi Lilo.

PRIMOŽ TRINKER: Ja. Tudi Lila je šla na isti klinčev naslov. Ko sem se poslavljal od sina, žene in orožja, sem graverju naročil, naj na najdragocenejši predmet iz zbirke vgravira: Dragemu sinu Adrianu, mamica Lila in očka Primož. In še datum 18. 9. 1978. Pištole nisem obdržal, z zbirko vred je šla ...

DAVID NIT: Na drugi strani pištole ...

LILA MACU: Takrat smo se pisali Čelo. To si pozabil?

PRIMOŽ TRINKER: Ne! Takrat smo bili Čeloti, zdaj smo ... Nobene razlike! Le klinčeva leta so prišla na oboje. In prekleta šibkost, ki deluje kot droga. Tako šibek sem, da nisem sposoben izreči opravičila, tako nor, da še zdaj mislim: stari moj, vse odločitve so bile izjemne. Namesto da bi v daljavi čutil slutnjo svojega konca, svoje izkušnje razumem kot atomsko bombo. To se sliši kot kaka zadnja izpoved. Kot da bo o mojem koncu razmišljal nekdo drugi. Tega ne bom dovolil! Rešimo inštitut! Georg! Reši ga!

GEORG MACU: Nemogoče ga je rešiti. Vse smo poskusili. Novo se ni izšlo. Ana ni rodila novega, ki bi sesul staro. Mislil sem, da bomo z maslom, ki ga imamo na glavi, molčali kot grob in delali v korist družbe. Zmotil sem se! Postal sem strokovnjak za popolnoma nič. Nenadzorovana razmerja so strašna stvar! In ko ti snov za raziskovanje začne siliti iz epruvete, si zrel za pisanje svojega imena v marmor. Inštitut bom jutri zaprl!

DAVID NIT: Z maslom na glavi ga boš zaprl?

GEORG MACU: Ja. Ti ga nimaš, kaj, ti si brezmadežen! Tudi ko osvajaš Lilo, nimaš masla na glavi! Tudi ko drkaš, ne! Kam greš zdaj?

DAVID NIT: K Ani! Kdo naj gre, če ne jaz?

KONI: Ana spi.

DAVID: Naj spi. Kdo naj, če sem jaz buden? Georg, na drugi strani pištole piše ...

PRIMOŽ TRINKER: Nič ne piše, kolega!

DAVID NIT pohiti v avtodom. Za njim KONI in DEKLICA. Iz njega je slišati DAVIDOVO vpitje.

GEORG MACU: Ne bi ga smeli spustiti noter. Uboga Ana ...

LILA MACU: Zdaj sva končno osamljena tudi midva, Georg, sama kot David, kot Ana, kot Koni, kot punčka ...

Na vratih se pokaže DAVID NIT. Skrušen. V rokah križ. Sede na otroško kolo. Prideta KONI in DEKLICA. Iz mape padejo listi.

DAVID NIT: Ana si je izpraskala oči! S temle si je izpraskala!

GEORG MACU: Primož, prosim, naredi nekaj ...

PRIMOŽ TRINKER skomigne z rameni, prestopa semintja.

KONI: Prej je trdno spala, moja punčka je priča ... Kaj me tako gledate?
PRIMOŽ TRINKER: Ta klinčeva baba ne bi smela biti tukaj, na živce mi gre!

GEORG MACU pohiti v avtodom, za njim PRIMOŽ TRINKER, DAVID NIT in ADRIAN ČELO.

LILA MACU: Koni, kaj boš s tem železom?

KONI: Ne razumem.

LILA MACU: S temi avti in odpadom?

KONI: Nič, prodajala bom, drugega ne znam.

LILA MACU: Šla bom na svoje, nadaljevala z raziskovalnim delom. Lahko bi bila zraven. Lahko pripelješ otroka. Čigav je pravzaprav?

KONI: Moj!

LILA MACU: Žal mi je, da nisva s Primožem prevzela položaja. Pod Georgovim vodstvom smo šli navzdol in še Ano smo vzeli ... Ne bi je smeli. O njej ne veste nič.

GRETA ČELO: Še preveč.

LILA MACU: Ti veš malo, drugi nič. Ni si jim upala povedati, kaj. Ana je od mladosti naprej trpela zaradi svoje nesamostojnosti. Ni vedela, kaj je napak, kaj prav. Kot tale nebogljen otročiček. Kljub temu je želela diktirati življenju, nezavedajoč se tega poslanstva. Ničesar ni vedela o posledicah. Ker smo bili prepričani – potrditev smo dobili tudi od psihiatrov – da njeno psiho spremenita le nosečnost in porod, smo se odločili za poskus.

KONI: Poskus?

LILA MACU: Govorim kot znanstvenica. Če bi bila ti njena mati ali prijateljica, bi govorila drugače. Na naše presenečenje jo je nosečnost spremenila. Postala je komunikativna, prijazna, polepšala se je, čustvovala je skoraj normalno in začela je spoštovati sebe in druge. Potem ...

KONI: Vem, kaj je bilo potem.

LILA MACU: Ana je začela govoriti, da nekaj ve in da bo ta njen nekaj usoden za inštitut. Poiskala je novinarko. Ni vedela, da že marsikaj ve. Ana ni nič vedela, Ana je bila nič. Svet okrog sebe je razumela le ob prisotnosti drugega. Rešila sem jo pred totalno norostjo. Upam, da bo vajina časnikarska zgodba vsebovala tudi to dejstvo.

GRETA ČELO: Brez skrbi. Jutri bo počilo, gospoda znanstvena! Res!
Objavila bom vse, kar vem o vas in kar sem slišala od drugih. Res!
KONI: Od jutri naprej bojo vrata odpada za vas zaprta. Alo, gremo!

Iz avtodoma pridejo ADRIAN ČELO, GEORG MACU, PRIMOŽ TRINKER in DAVID NIT. Vidno pretreseni.

DAVID NIT: Ne bi je smeli tako kaznovati.

PRIMOŽ TRINKER: Ne žri se, nič nisi kriv.

DAVID NIT: Slabo mi je. Domov grem, ta kraj je grozen! Georg, boš ti ...

GEORG MACU: Vse bom uredil. Poklical bom reševalce in pogrebne. Preden se razidemo: trenutek! Sami smo nič, manj kot Ana, naše življenje brez vzorov nično in mučno. David, počakaj mala, s projektom sem želel postaviti temelje za ekstra selekcijo med živimi bitji. Dovolj imamo izrodov, hudih bolezni, preveč revežev, kriminalcev, preveč smeti. Želel sem, da bi otroke odvrnili od negotove prihodnosti. Že dojenček mora vedeti, kaj bo počel s časom svojega življenja. Ne samo svojega, tudi materinega, očetovega, mojega, vašega, če hočete! Želja je očitno splavala po vodi. Če želiš biti svoboden, moraš biti suženj zakonov in samega sebe in ... Od tega trenutka inštituta ni več.

ADRIAN ČELO: Hvala bogu!

GEORG MACU: Ključi so ...

DAVID NIT: Kaj me gledaš? Jaz jih nimam!

LILA MACU objame DAVIDA NITA in ga poljubi. David jo odrine.

LILA MACU: Nimaš jih, pri meni so! Nadaljevala bom z delom v inštitutu.

GEORG MACU: Ti? Sama? Nemogoče!

LILA MACU: S Koni! Edina je, ki ne bo izdajala, ampak poizvedovala in trdo delala. Mogoče se mi pridruži še kak star prdec?

PRIMOŽ TRINKER: Name ne računaj! Premislil sem si.

LILA MACU: Piši, Adrian! Očka si je spet premislil! Ne izpuščaj dogodkov! Ostanke bodo še zanimivi!

GEORG MACU: S Koni boš nadaljevala? Načrt z ostanke se ne bo izšel. Ko Koni vse izve o meni, se me bo oklenila kot pijavka mlade kože.

KONI: Vse vem o tebi! Ne vem, zakaj ne bi sodelovala z Lilo? S takim žonglerjem kot si ti, že ne bom! Jaz nisem Ana, Georg! Moja kolesca se vrtijo v pravo smer!

GEORG MACU: Koni, moja hči si!

KONI: Kaj? Tvoja hči? Daj no mir! Zmešalo se ti je!

DAVID NIT: Vgravirano je na pištoli. Na drugi strani.

GEORG MACU iz žepa izvleče orožje.

LILA MACU: Adrian, slediš?

LILA MACU in DAVID NIT odideta. PRIMOŽ TRINKER se obrne proč.

GEORG MACU: Oprosti, Koni, nisem mogel s tvojo mamó, preprosto ni šlo, njene navade, moja služba, njen odpad, njena divja narava, to železo in potem še ti in ljudje in ... Vse to ni bilo združljivo, razumeš, trmasto je vztrajala pri svojem, jaz pa tudi – in moral sem oditi.

KONI: Moral? Razumem: ugleden znanstvenik z lastnico avtoodpada, kje pa, to ne gre skupaj! Mama je bila, to vem, povedala mi je, dvojno zaljubljena: divje zaljubljena vate in v svoje delo – do svoje smrti je garala. Taka je bila kot vsi ponosni Romi na tem svetu.

GEORG MACU: Vem. Na, tvoja je, spravi jo, mene staro železo ne zanima več! Moje zadnje darilo. Veliko sreče ti želim!

GEORG MACU ji da pištolo. KONI si jo ogleduje.

KONI: A dela?

ADRIAN ČELO: Poskusi!

KONI: Boš objavil, če koga počim?

ADRIAN ČELO: Seveda bom!

GEORG MACU: Koni, ostani tu, lepo te prosim! Zaradi mame, zaradi ...

GEORG MACU in PRIMOŽ TRINKER odideta. KONI zloži orodje v kovinski kovček, DEKLICA pa hiti pobirati liste, ki so ji padli iz risalne mape. Zatamnitev.

16. Vključi se dvigalo. Ugasne laserski steber. Nad glavami krajanov se prižgejo lučke. Utripajo kot zvezde.

ZBOR KRAJANOV: Do jutra bomo vztrajali in še dlje! Naj pride operativa!

Mi smo zid nočne straže, mi smo, mi smo ...

VODJA: A je kdo zaspan? Jaz grem domov. Svoje smo dosegli.

ZBOR KRAJANOV: Ignoriraj nas. Mi nismo tvoja volja.

Nič nismo dosegli! Ne bomo odšli domov!

Nočni šihť ni za nas, je za sezute z vzhoda!

Mesto spi, Tezno je štala, ta odpad in ta ženska,
pregnati jo je treba tja do Urala.

A vodja že spi? Je preštel glasove? Je kdo proti?

VODJA: Nihče! Sem smo prišli zato, da žagamo!

ZBOR KRAJANOV: In na veji zmagamo! Ko odide črna ženska,
bo tu spodaj raj in gostilna z imenom Zmaj.
Zraven balinišče in garaža, na desni samopostrežba,
tamle bojo rasle češnje. Imeli bomo češnjev vrt,
ostanke češnjevega vrta in klavir na gredi!
Spreдай bo krompir – igor – malo naprej hude paprike,
paradižnik na lučeh, fižol na štriku, endivija iz Afrike.
In spet bomo nekoga čakali, napeli to žico,
obesili transparente, kričali ko norci,
kres bo gorel, zadaj bo plesišče za divjo konjenico.

VODJA: Kaj pa sindikalne piščalke? Ste pozabili nanje,
spoštovani gospod Alojz Jagnje?

ZBOR KRAJANOV: Psst! Prosimo za absolutno tišino! A ni danes plača?

17. Osvetlitev. Pred avtodomom sedijo KONI, DEKLICA, ADRIAN in GRETA ČELO. KONI bere časopis, lista ga s pomočjo pištole. DEKLICA mrmra znan napev. Na vratih avtodoma se pojavita moška v črnih oblekah, skozi vrata avtodoma potiskata krsto in jo odneseta čez prizorišče k dvigalu. S krste pade križ. DEKLICA ga pobere.

ADRIAN ČELO: Si živčna? Kaj pa iščeš?

KONI: Kaj? Vajin članek!

GRETA ČELO: Kateri članek?

KONI: O inštitutu, o Ani, njenem blaznem porodu! Včeraj sta rekla, da bosta vse objavila, črno na belem, danes pa nič! *Mahajoč s pištolo*. Nič!

ADRIAN ČELO: Saj sva! Na osemnajsti strani! Še fotografija je zraven!

KONI: Kje? Aja, tukaj je ... »V podružničnem znanstvenem središču Železarski inštitut na Teznem huda delovna nezgoda. Ponoči je mesto stresla eksplozija. Preiskovalni sodnik in kriminalisti domnevajo, da so v inštitutu življenje izgubili najmanj trije znanstveniki, mogoče tudi njihovi otroci ...« Kaj je to? Kaka nezgoda? Otroci? Čigavi? O Ani pa niti besede! O rojstvu in svinjariji v inštitutu niti stavka! O teh afnah na ograji tudi nič? Kdo sploh sta? Kak članek je to? Vse sta totalno spremenila! Se sploh zavedata, kaj sta napisala? Pa to ni res!

Kaj vama je? Vidva, vidva sta ... Vrže časopis in pištolo proti novinarjema.

ADRIAN ČELO: Kdaj greš k Lili?

KONI: Jutri! Premolk. K njej grem zato, da bom moji punčki lahko rekla, prišla si od tam, kjer je življenje še imelo smisel.

GRETA ČELO: A boš šla z mamico? Premolk. No, povej teti Gretici, kam bo šla punčka! Ji da torbico.

DEKLICA: K atiju!

ADRIAN ČELO vstane, nežno poboža DEKLICO, jo poljubi na lase, visoko dvigne in se ji nasmehne (iz torbice popada nekaj predmetov), potem jo postavi na tla, poklekne in ji krog vratu nadene Anin križ. Delna zatemnitev.

18. V temi zaškripa pločevina, dvigalo se premakne, dvigne krsto in moška. S karoserij in ograje padejo zastave in transparenti.

VODJA: Če to dvigalo res namerava komu oguliti glavo,
jo bo sigurno meni, vodim to odpravo.
Če pa je slučajno ne bo, sem bom pritožil na upravo.

ZBOR KRAJANOV: Ti, vodja, glavo proč, mi smo tu - za to predstavo!

Muzika. Zatemnitev.